

Republica Moldova

Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin 52/A, MD 2005 Chișinău, Tel: 022 823 955, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

HOTĂRÂRE nr. 645

din 4 noiembrie 2025

mun. Chișinău

cu privire la aprobarea Codului rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic

În temeiul art. 9 alin. (3) și art. 36 alin. (2) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 437-440, art. 598), Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Codul rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic (*se anexează*).
2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina subdiviziunilor Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

Alexei TARAN
Director general

Constantin BOROSAN
Director

Eugen CARPOV
Director

Violina ȘPAC
Director

Alexandru URSU
Director

Codul rețelelor electrice
privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic

Codul rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic transpune Regulamentul (UE) 2017/2196 al Comisiei Europene din 24 Noiembrie 2017 de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JO) nr. L 312/54 din 28 noiembrie 2017, CELEX: 32017R2196, adoptat și adaptat prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice D/2022/03/MC-EnC din 15 decembrie 2022.

TITLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1

Obiectul de reglementare și domeniul de aplicare

1. Pentru a proteja siguranța în funcționare și pentru a preveni propagarea sau agravarea unui incident, astfel încât să se evite o perturbare pe scară largă și starea de colaps, precum și să se permită restaurarea eficientă și rapidă a funcționării sistemului electroenergetic în urma stării de urgență sau de colaps, Codul rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic (în continuare - *prezentul Cod*) stabilește cerințe privind:

- 1.1. gestionarea de către operatorul sistemului de transport (în continuare - *OST*) a stărilor de urgență, de colaps și de restaurare;
- 1.2. coordonarea operării sistemelor de transport ale părților contractante ale Comunității Energetice și ale statelor membre a Uniunii Europene, în stările de urgență, de colaps și de restaurare;
- 1.3. simulările și testele necesare pentru a garanta restaurarea în mod fiabil, eficient și rapid a stării normale de funcționare a sistemelor de transport interconectate aflate în stările de urgență sau de colaps;
- 1.4. instrumentele și instalațiile necesare pentru a garanta restaurarea în mod fiabil, eficient și rapid a stării normale de funcționare a sistemelor de transport interconectate aflate în stările de urgență sau de colaps.

2. Prezentul Cod se aplică OST, operatorilor sistemelor de distribuție (în continuare - *OSD*), astfel cum sunt definiți în Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, utilizatorilor de sistem semnificativi,

furnizorilor de servicii de apărare, furnizorilor de servicii de restaurare, părților responsabile pentru echilibrare, furnizorilor de servicii de echilibrare, operatorului pieței energiei electrice desemnat (în continuare - *OPEED*) și altor entități cărora le-au fost delegate/atribuite obligații sau atribuții specifice pe piețele de energie electrică în conformitate cu Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 641/2025 și cu Liniile directoare privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 643/2025.

3. Prezentul Cod se aplică, în special, în raport cu următorii utilizatori de sistem semnificativi (în continuare - USS):

- 3.1. modulele de generare existente și noi de tip C și D clasificate în conformitate cu criteriile prevăzute la pct. 29 - 33 din Codul rețelelor electrice privind racordarea la rețelele electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 423/2019 (în continuare – *Codul privind racordarea*);
- 3.2. modulele de generare existente și noi de tip B, clasificate în conformitate cu criteriile prevăzute la pct. 29-33 din Codul privind racordarea, dacă sunt identificate ca fiind USS în conformitate cu pct. 38 și 95;
- 3.3. locurile de consum existente și noi, racordate la rețelele electrice de transport;
- 3.4. sistemele de distribuție închise existente și noi, racordate la rețelele electrice de transport;
- 3.5. furnizorii de servicii de redispecerizare utilizând modulele de generare sau locurile de consum prin intermediul agregării și furnizorii de rezerve de putere activă;
- 3.6. sistemele de înaltă tensiune în curent continuu („sistemul HVDC”) existente și noi și modulele de generare din centrale electrice în curent continuu racordate la rețelele electrice, care corespund criteriilor stabilite la pct. 5 din Codul privind racordarea.

4. Prezentul Cod se aplică modulelor de generare de tip A existente și noi, în conformitate cu criteriile stabilite la pct. 29-33 din Codul privind racordarea, modulelor de generare de tip B existente și noi, altele decât cele menționate la subpct. 3.2, precum și locurilor de consum existente și noi, sistemelor de distribuție închise și terților care furnizează servicii de consum dispecerizabil în cazul în care se califică ca furnizori de servicii de apărare sau ca furnizori de servicii de restaurare în conformitate cu pct. 13.

5. Modulele de generare de tip A și B prevăzute la pct. 4, locurile de consum și sistemele de distribuție închise care furnizează servicii de consum dispecerizabil pot îndeplini cerințele prevăzute de prezentul Cod, în mod direct sau indirect, prin intermediul unor părți terțe, conform termenilor și condițiilor stabilite la pct. 13.

6. Prezentul Cod se aplică instalațiilor de stocare a energiei ale unui USS, ale unui furnizor de servicii de apărare sau ale unui furnizor de servicii de restaurare, care pot fi utilizate pentru a echilibra sistemul, cu condiția să fie identificate ca atare în planul de apărare a sistemului de transport (în continuare – *planul de apărare*), în planul de restaurare a sistemului de transport (în continuare – *planul de restaurare*) sau în contractul de servicii relevant.

7. Prezentul Cod se aplică tuturor rețelelor electrice de transport (în continuare – *sistemul de transport*), tuturor rețelelor electrice de distribuție, precum și tuturor interconexiunilor cu sistemele de transport învecinate din părțile contractante ale Comunității Energetice și din Statele Membre ale Uniunii Europene, cu excepția rețelelor electrice de transport și a rețelelor electrice de distribuție sau a părților rețelelor electrice de transport și ale rețelelor electrice de distribuție care nu funcționează în regim sincron cu zona sincronă a Europei Continentale.

8. În cazul în care pe teritoriul Republicii Moldova își vor desfășura activitatea doi OST sau mai mulți, prezentul Cod se va aplica tuturor OST din Republica Moldova. În cazul în care un OST nu va avea una sau mai multe funcții relevante pentru una sau mai multe obligații prevăzute de prezentul Cod, obligațiile respective vor fi exercitate de unul sau mai mulți OST specifici, diferiți, din Republica Moldova, conform funcțiilor atribuite prin hotărârea ANRE, în exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

9. În sensul prezentului Cod se aplică noțiunile prevăzute în Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, în Liniile directe privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 641/2025, în Codul privind racordarea, în Liniile directe privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 643/2025, în Liniile directe privind operarea sistemului de transport, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 644/2025, precum și în Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE Nr. 299/2017 cu privire la prezentarea către ENTSO-E a informațiilor despre piața energiei electrice a Republicii Moldova și publicarea acestora, precum și următoarele noțiuni:

consum net - valoarea netă a puterii active observate dintr-un anumit punct al sistemului electroenergetic, calculată ca diferență dintre consum și producere, exprimată în kilowați (kW) sau în megawați (MW), într-un anumit moment de timp sau calculată ca medie de-a lungul unui interval de timp stabilit;

furnizor de servicii de apărare – persoană juridică, care are obligația legală sau contractuală de a furniza un serviciu care contribuie la una sau mai multe măsuri din planul de apărare;

furnizor de servicii de restaurare - persoană juridică, care are obligația legală sau contractuală de a furniza un serviciu care contribuie la una sau mai multe măsuri din planul de restaurare;

plan de restaurare – totalitate a măsurilor tehnice și organizatorice necesare pentru readucerea sistemului de transport la starea normală de funcționare;

punct de resincronizare - dispozitiv folosit pentru conectarea a două regiuni sincronizate, de obicei un întrerupător.

regiune sincronizată - porțiunea dintr-o zonă sincronă deservită de operatori ai sistemelor de transport care operează sisteme de transport interconectate, cu o frecvență comună, care nu este sincronizată cu restul zonei sincrone;

repunere sub tensiune - reconectarea producerii și a consumului, pentru a pune sub tensiune părțile sistemului electroenergetic care au fost deconectate;

resincronizare - sincronizarea și reconectarea a două regiuni sincronizate la punctul de resincronizare;

responsabil de frecvență - un operator al sistemului de transport desemnat și responsabil de gestionarea frecvenței sistemului de transport într-o regiune sincronizată sau într-o zonă sincronă, pentru a restabili frecvența sistemului la valoarea nominală;

responsabil de resincronizare - un operator al sistemului de transport desemnat și responsabil de resincronizarea a două regiuni sincronizate;

strategie de repunere sub tensiune de jos în sus - strategie prin care o parte a sistemului de transport al unui operator al sistemului de transport poate fi repusă sub tensiune fără asistență din partea altor operatori ai sistemelor de transport;

strategie de repunere sub tensiune de sus în jos - strategie care necesită asistența altor operatori ai sistemelor de transport pentru a repune sub tensiune părți ale sistemului de transport al unui operator al sistemului de transport;

utilizator de sistem semnificativ cu prioritate ridicată (USS cu prioritate ridicată)- utilizator de sistem semnificativ în raport cu instalațiile cărui se aplică condiții speciale de deconectare și de repunere sub tensiune;

Secțiunea 2

Aspecte de reglementare

10. La implementarea prevederilor prezentului Cod, ANRE, alte autorități competente și operatorii de sistem trebuie:

- 10.1. să aplice principiile proporționalității și nediscriminării;
- 10.2. să asigure transparența;
- 10.3. să aplice principiul optimizării între eficiența maximă și costurile minime totale pentru toate părțile implicate;
- 10.4. să se asigure că OST folosește mecanismele de piață pe cât este posibil, pentru a asigura securitatea și stabilitatea rețelelor electrice de transport;
- 10.5. să respecte constrângerile tehnice și juridice, precum și constrângerile legate de siguranța personală și de securitate;
- 10.6. să respecte responsabilitatea atribuită OST în scopul asigurării securității sistemului de transport în conformitate cu actele normative în domeniu;
- 10.7. să se consulte cu OSD și să ia în considerare impactul potențial asupra rețelelor electrice de distribuție;
- 10.8. să țină cont de standardele și de specificațiile tehnice convenite la nivel european.

11. OST elaborează în conformitate cu prezentul Cod și prezintă ANRE spre aprobare, în conformitate cu atribuțiile ce îi revin potrivit art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, următoarele propuneri:

- 11.1. termenii și condițiile privind activitatea de furnizor de servicii de apărare pe bază de contract, conform pct. 13;
- 11.2. termenii și condițiile privind activitatea de furnizor de servicii de restaurare pe bază de contract, conform pct. 13;
- 11.3. lista USS responsabili de punerea în aplicare în instalațiile lor a măsurilor care rezultă din cerințele obligatorii prevăzute în Codul privind racordarea, în alte acte normative de reglementare, precum și lista măsurilor care trebuie puse în aplicare de respectivii USS, identificate de către OST în conformitate cu subpct. 38.3 și 95.3;
- 11.4. lista USS cu prioritate ridicată prevăzută la subpct. 38.4 și 95.4 sau principiile aplicate pentru definirea lor, precum și termenii și condițiile privind deconectarea și privind repunerea sub tensiune a instalațiilor USS cu prioritate ridicată;
- 11.5. regulile privind suspendarea și restabilirea activităților de piață, prevăzute la pct. 146 secțiunea 2 titlul IV;
- 11.6. reguli specifice privind decontarea dezechilibrelor și decontarea energiei de echilibrare în cazul suspendării activităților de piață, în conformitate cu secțiunea a 5-a titlul IV;
- 11.7. planul de teste, în conformitate cu pct. 184.

12. ANRE examinează și aprobă propunerile de documente prevăzute la pct. 11, în termen de 6 luni de la data prezentării acestora de către OST.

13. Termenii și condițiile privind activitatea de furnizor de servicii de apărare și privind activitatea de furnizor de servicii de restaurare se stabilesc în legislația și/sau pe bază de contract. În cazul stabilirii pe bază de contract, OST elaborează propunerea privind termenii și condițiile în cauză, care trebuie să definească cel puțin:

13.1. caracteristicile serviciului care urmează să fie furnizat;

13.2. posibilitatea și condițiile de agregare;

13.3. pentru furnizorii de servicii de restaurare, distribuția geografică țintă a surselor de energie cu capacitate de pornire fără sursă de tensiune din sistem și de funcționare în regim insularizat.

14. OST are obligația de a elabora și notifica către ANRE și către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei planul de apărare prevăzut la secțiunea a 1-a cap. I titlul II și planul de restaurare prevăzut la secțiunea a 1-a cap. I titlul III, sau cel puțin următoarele elemente ale planurilor respective:

14.1. obiectivele planului de apărare și ale planului de restaurare, inclusiv fenomenele care trebuie gestionate sau situațiile care trebuie soluționate;

14.2. condițiile care determină activarea măsurilor prevăzute în planul de apărare și în planul de restaurare;

14.3. motivarea realizării fiecărei măsuri, explicându-se modul în care aceasta contribuie la îndeplinirea obiectivelor planului de apărare și ale planului de restaurare, precum și informații cu privire la partea responsabilă pentru punerea în aplicare a măsurilor respective;

14.4. termenele stabilite pentru punerea în aplicare a măsurilor, stabilite în conformitate cu secțiunea a 1-a cap. I, titlul II și cu secțiunea a 1-a cap. I, titlul III.

15. În cazul în care OST i se solicită sau i se permite în conformitate cu prezentul Cod să specifice, să stabilească sau să accepte cerințe, termeni și condiții și/sau metodologii (în continuare - *TCM*) care nu fac obiectul aprobării în conformitate cu pct. 11 aceste cerințe sau TCM se aprobă în prealabil de către ANRE, după organizarea consultării publice cu privire la documentele respective.

16. Dacă OST consideră că este necesară modificarea documentelor aprobate în conformitate cu pct. 11, cerințele prevăzute la pct. 10 - 14 se aplică și în raport cu propunerile de modificare. La elaborarea unei propuneri de modificare, OST ia în considerare așteptările legitime ale gestionarilor instalațiilor de producere a energiei electrice, ale gestionarilor locurilor de consum și ale altor părți interesate, după caz, în funcție de cerințele sau de metodologiile specificate sau agreeate în prealabil.

17. Orice parte poate formula o reclamație împotriva OST sau a altui operator de sistem relevant cu privire la obligațiile sau deciziile care îi revin în conformitate cu prezentul Cod, pe care o poate adresa OST sau operatorului de sistem relevant, în conformitate cu art. 143 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică sau ANRE care, acționând în calitate de autoritate de soluționare a neînțelegerilor în conformitate cu art. 142 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, emite o decizie în termen de 2 luni de la înregistrarea reclamației. Acest termen poate fi prelungit motivat cu 2 luni dacă ANRE solicită informații suplimentare, cu condiția că solicitantul și-a exprimat acordul în acest sens. Decizia ANRE cu privire la neînțelegerea invocată este obligatorie până la o eventuală hotărâre judecătorească irevocabilă contrară, pronunțată ca urmare a utilizării unei căi de atac.

Secțiunea 3

Consultare și coordonare

18. În cazul în care, în conformitate cu prezentul Cod, OST are obligația de a consulta părțile interesate cu privire la acțiunile pe care le definește *apriori* sau în timp real, se aplică următoarea procedură:

18.1. OST consultă cel puțin acele părți interesate în raport cu care prezentul Cod prevede obligativitatea consultării;

18.2. OST explică obiectivul și motivele care stau la baza consultării și a deciziei pe care trebuie să o adopte;

18.3. OST colectează de la părțile interesate, prevăzute la subpct. 18.1 orice informații relevante și evaluarea lor;

18.4. OST ține cont în mod corespunzător de opiniile, situațiile și constrângerile părților consultate;

18.5. înainte de a lua o decizie, OST prezintă o explicație părților consultate cu privire la motivele acceptării sau ale neacceptării propunerilor înaintate de părțile consultate.

19. În cazul în care, în conformitate cu prezentul Cod, OST are obligația de a coordona executarea unui set de acțiuni în timp real cu mai multe părți, se aplică următoarea procedură:

19.1. OST colaborează cel puțin cu acele părți interesate în raport cu care prezentul Cod prevede obligativitatea coordonării în timp real;

19.2. OST explică obiectivul și motivele coordonării și ale acțiunilor care trebuie să fie întreprinse;

19.3. OST face o primă propunere privind acțiunile care trebuie întreprinse de fiecare parte vizată;

19.4. OST colectează de la părțile prevăzute la subpct. 19.1 orice informații relevante și evaluarea lor;

19.5. OST face o propunere finală cu privire la acțiunile care trebuie întreprinse de către fiecare parte vizată, ținând cont în modul corespunzător de opiniile, situațiile și constrângerile părților respective, și stabilește un termen în care acestea pot să își exprime dezacordul în raport cu acțiunile propuse de OST;

19.6. în cazul în care părțile vizate nu se opun executării acțiunilor propuse de OST, fiecare parte, inclusiv OST, execută acțiunile în conformitate cu propunerea;

19.7. în cazul în care una sau mai multe părți vizate refuză acțiunea propusă de OST în termenul stabilit, OST sesizează ANRE pentru adoptarea de către aceasta a unei decizii cu privire la acțiunea propusă, prezentând justificarea și obiectivele acțiunii propuse de OST, precum și evaluarea și pozițiile exprimate de către părțile respective;

19.8. dacă nu este posibilă sesizarea ANRE în timp real, OST are obligația de a iniția o acțiune echivalentă care are cel mai mic impact sau care nu are niciun impact asupra părților care au refuzat să execute acțiunea propusă.

20. O parte vizată poate refuza să execute acțiunile în timp real, propuse de OST în cadrul procedurii de coordonare prevăzute la pct. 19, în cazul în care partea respectivă dovedește că acțiunea propusă ar duce la încălcarea uneia sau a mai multor constrângeri tehnice, juridice, de siguranță personală sau de securitate.

Secțiunea 4

Coordonarea regională

21. La elaborarea planului de apărare, în conformitate cu secțiunea 1-a cap. I titlul II, și a planului de restaurare, în conformitate cu secțiunea 1-a cap. I titlul III sau la revizuirea planului de apărare în conformitate cu secțiunea a 1-a cap. II titlul VI și a planului de restaurare în conformitate cu secțiunea a 2-

a cap. II titlul VI, OST asigură coerența cu măsurile corespondente din planurile de apărare și din planurile de restaurare elaborate de operatorii sistemelor de transport din zona sa sincronă, precum și din planurile elaborate de OST învecinați aparținând unei alte zone sincrone a cel puțin următoarelor măsuri:

- 21.1. asistența și coordonarea între OST în cazul stării de urgență, conform secțiunii a 4-a cap. I, titlul II;
- 21.2. procedurile de gestionare a frecvenței, prevăzute la secțiunea a 4-a cap. II titlul II și la secțiunea a 1-a cap. II titlul III, cu excepția stabilirii frecvenței – țintă, în cazul strategiei de repunere sub tensiune de jos în sus înainte de orice resincronizare la sistemul de transport interconectat;
- 21.3. asistența pentru procedura puterii active, prevăzută la secțiunea a 7-a cap. II titlul II;
- 21.4. strategia de repunere sub tensiune de sus în jos, prevăzută la secțiunea a 2-a cap. II titlul III.

22. Evaluarea concordanței planului de apărare și a planului de restaurare în conformitate cu pct. 21 include următoarele sarcini:

- 22.1. schimburile de informații și de date între OST și operatorii sistemelor de transport implicați, referitoare la măsurile prevăzute la pct. 21;
- 22.2. identificarea în planurile de apărare și în planurile de restaurare ale OST și ale operatorilor sistemelor de transport implicați a incompatibilităților în ceea ce privește măsurile prevăzute la pct. 21;
- 22.3. identificarea unor potențiale amenințări la adresa siguranței în funcționare în regiunea de calcul al capacităților. Aceste amenințări includ, printre altele, defecțiuni cu cauză comună la nivel regional, cu impact semnificativ asupra sistemelor de transport ale OST și ale operatorilor sistemelor de transport implicați;
- 22.4. evaluarea eficacității măsurilor prevăzute la pct. 21 și incluse în planurile de apărare și în planurile de restaurare ale OST și ale operatorilor sistemelor de transport implicați, pentru a face față amenințărilor potențiale prevăzute la subpct. 22.3;
- 22.5. consultarea cu centrele de coordonare regionale relevante (RCC) în vederea evaluării coerenței măsurilor prevăzute la pct. 21 în întreaga zonă sincronă în cauză;
- 22.6. identificarea acțiunilor de atenuare în cazul existenței unor incompatibilități în planurile de apărare și în planurile de restaurare ale OST și ale operatorilor sistemelor de transport implicați sau în cazul în care nu sunt prevăzute măsuri în planurile de apărare și în planurile de restaurare ale OST și ale operatorilor sistemelor de transport implicați.

23. OST are obligația de a transmite măsurile prevăzute la pct. 22 către RCC-ul relevant, pentru elaborarea de către ultimul, în termen de 3 luni, a unui *raport tehnic* privind coerența măsurilor, pe baza criteriilor prevăzute la pct. 23. OST se asigură că dispune de experți calificați pentru a oferi asistență RCC în legătură cu elaborarea raportului respectiv.

24. După transmiterea, fără întârziere, de către RCC a raportului tehnic prevăzut la pct. 23 către OST și operatorii sistemelor de transport implicați, OST are obligația să transmită raportul respectiv ANRE, Comitetului de Reglementare al Comunității Energetice și ENTSO-E în legătură cu exercitarea de către aceasta a funcției de monitorizare, după cum este stabilit la Secțiunea a 1-a titlul VII.

25. OST de comun acord cu operatorii sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților stabilesc un prag peste care impactul acțiunilor unuia sau a mai multor operatori ai sistemelor de transport, ale căror sisteme de transport sunt în stare de urgență, de colaps sau de restaurare, este considerat semnificativ pentru alți operatori ai sistemelor de transport din această regiune de calcul al capacităților.

Secțiunea 5

Consultarea publică

26. OST consultă public părțile interesate, inclusiv producătorii, operatorii sistemelor de distribuție, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, precum și alte autoritățile relevante, cu privire la propunerile care urmează a fi prezentate ANRE pentru aprobare în conformitate cu subpct. 11.1, 11.2, 11.5, 11.6 și 11.7, inclusiv. Consultarea publică durează cel puțin o lună.

27. OST ia în considerare opiniile și propunerile părților consultate, colectate în rezultatul organizării consultărilor publice, la definitivarea proiectului care urmează să fie prezentat spre aprobare ANRE. În toate cazurile, OST are obligația de a elabora o sinteză a propunerilor părților interesate, prezentând o justificare fundamentată privind acceptarea sau neacceptarea fiecărei din opiniile și propunerile părților interesate, care se publică în timp util, înainte de sau simultan cu publicarea propunerii.

Secțiunea 6

Recuperarea costurilor

28. Costurile sunt suportate de OST în legătură cu îndeplinirea obligațiilor prevăzute de prezentul Cod se examinează de către ANRE în conformitate cu metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al energiei electrice, prevăzută la art. 9 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică. Costurile evaluate ca fiind rezonabile, eficiente și proporționale se recuperează prin tarifele reglementate pentru serviciul de transport al energiei electrice sau prin alte mecanisme adecvate stabilite de ANRE în condițiile Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

29. La cererea ANRE, OST prezintă, în termen de trei luni de la data solicitării, informațiile necesare pentru a facilita examinarea și evaluarea costurilor suportate.

Secțiunea 7

Obligații privind confidențialitatea

30. Orice informații confidențiale primite, schimbate sau transmise în temeiul prezentului Cod sunt supuse condițiilor privind păstrarea secretului profesional, prevăzute la pct. 31 - 33.

31. Obligația de a păstra secretul profesional se aplică oricăror persoane vizate de prevederile prezentului Cod.

32. Informațiile confidențiale primite de persoanele prevăzute la pct. 31 în legătură cu și în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu nu pot fi divulgate niciunei alte persoane, autorități sau entități, fără a aduce atingere cazurilor reglementate de prezentul Cod, de alte acte normative în domeniu, precum și de cadrul normativ al Comunității Energetice și al Uniunii Europene, transpus în legislația națională.

33. Fără a aduce atingere cazurilor reglementate de legislația prevăzută la pct. 32, ANRE, autoritățile, entitățile sau persoanele care primesc informații confidențiale în temeiul prezentului Cod le pot utiliza numai în scopul exercitării atribuțiilor de serviciu în temeiul prezentului Cod.

Secțiunea 8

Acorduri cu operatorii sistemelor de transport care nu cad sub incidența prezentului Cod

34. În cazul în care zona sincronă din care face parte sistemul de transport național cuprinde operatorii sistemelor de transport atât din părțile contractante ale Comunității Energetice și/sau din Statele Membre ale Uniunii Europene, cât și operatorul/operatorii sistemelor de transport din țări terțe, OST în comun cu operatorii sistemelor de transport din părțile contractante ale Comunității Energetice și/sau din Statele Membre ale Uniunii Europene au obligația de a depune eforturile necesare pentru a încheia cu operatorul/operatorii sistemelor de transport din țările terțe învecinate, care nu aplică principii similare celor stabilite în prezentul Cod, un *acord* care să stabilească atât baza pentru cooperarea lor în ceea ce privește operarea în condiții de siguranță a sistemelor de transport, cât și demersurile necesare pentru asigurarea de către operatorul/operatorii sistemelor de transport din țările terțe a respectării cerințelor prevăzute în prezentul Cod. În sensul prezentului punct, prin *țară terță* se înțelege o țară care nu este Stat Membru a Uniunii Europene sau parte contractantă a Comunității Energetice.

TITLUL II
PLANUL DE APĂRARE
CAPITOLUL I
DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1
Elaborarea Planului de apărare

35. OST elaborează planul de apărare, în consultare cu OSD și USS relevanți, cu ANRE și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, precum și cu OST învecinați și cu ceilalți operatori ai sistemelor de transport din zona sa sincronă.

36. La elaborarea planului de apărare, OST ține cont de cel puțin următoarele elemente:

- 36.1. limitele siguranței în funcționare stabilite în conformitate cu pct. 84 – 87 secțiunea a 8-a cap. I titlul I partea a 2-a din Liniile directe privind operarea sistemului de transport;
- 36.2. comportamentul și capacitățile de consum și de producere a energiei electrice în zona sincronă;
- 36.3. necesitățile specifice ale USS cu prioritate ridicată incluși în lista prevăzută la subpct. 38.4;
- 36.4. caracteristicile sistemului de transport și ale rețelelor electrice de distribuție subiacente ale OSD.

37. Planul de apărare conține cel puțin următoarele prevederi:

- 37.1. condițiile de activare a planului de apărare, în conformitate cu secțiunea a 3 din prezentul capitol;
- 37.2. instrucțiunile din planul de apărare, care trebuie să fie emise de OST;
- 37.3. măsurile care fac obiectul consultării sau al coordonării în timp real cu părțile identificate.

38. Planul de apărare trebuie să includă, în special, următoarele elemente:

- 38.1. lista măsurilor care trebuie să fie puse în aplicare de OST în raport cu rețelele electrice/instalațiile sale;
- 38.2. lista măsurilor care trebuie să fie puse în aplicare de către OSD și lista cu OSD responsabili de punerea în aplicare a măsurilor respective în raport cu rețelele electrice/instalațiile lor;

- 38.3. lista USS responsabili de punerea în aplicare în raport cu instalațiile lor a măsurilor care rezultă din cerințele obligatorii prevăzute în Codul privind racordarea sau în alte acte normative de reglementare, precum și lista măsurilor care trebuie puse în aplicare de respectivii USS;
 - 38.4. lista USS cu prioritate ridicată, precum și termenii și condițiile privind deconectarea instalațiilor acestora;
 - 38.5. termenele-limită pentru punerea în aplicare a fiecărei măsuri prevăzute în planul de apărare.
39. Planul de apărare trebuie să includă cel puțin următoarele măsuri tehnice și organizatorice prevăzute la secțiunile 1 - 8 cap. II din prezentul titlu:
- 39.1. scheme de protecție a sistemului de transport, care includ cel puțin:
 - 39.1.1. schema de automatizare la scăderea frecvenței, în conformitate cu secțiunea a 1-a cap. II din prezentul titlu;
 - 39.1.2. schema de automatizare la creșterea frecvenței, în conformitate cu secțiunea a 2-a cap. II din prezentul titlu;
 - 39.1.3. schema automată împotriva colapsurilor de tensiune, în conformitate cu secțiunea a 3-a cap. II din prezentul titlu.
 - 39.2. proceduri ale planului de apărare, care cuprind cel puțin:
 - 39.2.1. procedura de gestionare a abaterilor de frecvență, în conformitate cu secțiunea a 4-a cap. II din prezentul titlu;
 - 39.2.2. procedura de gestionare a abaterilor de tensiune, în conformitate cu secțiunea a 5-a cap. II din prezentul titlu;
 - 39.2.3. procedura de gestionare a fluxului de putere, în conformitate cu secțiunea a 6-a cap. II din prezentul titlu;
 - 39.2.4. asistență pentru procedura puterii active, în conformitate cu secțiunea a 7-a cap. II din prezentul titlu;
 - 39.2.5. procedura de deconectare manuală a consumului de energie electrică, în conformitate cu secțiunea a 8-a cap. II din prezentul titlu.
40. Măsurile incluse în planul de apărare trebuie să respecte următoarele principii:
- 40.1. impactul lor asupra utilizatorilor de sistem trebuie să fie minim;
 - 40.2. trebuie să fie eficiente din punct de vedere economic;
 - 40.3. trebuie să fie activate numai măsurile care sunt necesare; și
 - 40.4. nu declanșează starea de urgență sau starea de colaps a sistemului de transport al OST sau a sistemelor de transport interconectate.

Secțiunea 2

Punerea în aplicare a planului de apărare

41. După elaborarea planului de apărare OST pune în aplicare, fără întârziere, măsurile din planul de apărare, care vizează sistemul de transport și menține aplicarea acestora.

42. După elaborarea planului de apărare, OST notifică fără întârziere OSD ale căror rețele electrice de distribuție sunt racordate la sistemul de transport, cu privire la măsurile din planul de apărare, inclusiv cu privire la termenele-limită de punere în aplicare a acestora, care vizează:

42.1. rețelele/instalațiile OSD, prevăzuți la subpct. 38.2;

42.2. instalațiile USS identificați în conformitate cu subpct. 38.3, care sunt racordate la rețelele electrice distribuție ale OSD respectivi;

42.3. instalațiile furnizorilor de servicii de apărare racordate la rețelele electrice distribuție ale OSD respectivi;

42.4. rețelele/instalațiile OSD, racordate la rețelele electrice de distribuție.

43. După elaborarea planului de apărare, OST notifică fără întârziere USS, identificați în conformitate cu subpct. 38.3, furnizorii de servicii de apărare, ale căror instalații sunt racordate direct la rețelele electrice de transport, cu privire la măsurile din planul de apărare, care urmează să fie puse în aplicare în raport cu instalațiile lor, inclusiv cu privire la termenele-limită de punere în aplicare a acestora.

44. OST notifică în mod direct USS identificați în conformitate cu subpct. 38.3, furnizorii de servicii de apărare sau OSD, ale căror instalații/rețele sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, cu privire la măsurile din planul de apărare, care urmează să fie puse în aplicare în instalațiile/rețelele acestora, inclusiv cu privire la termenele-limită de punere în aplicarea acestora. OST informează OSD în cauză cu privire la notificarea realizată în conformitate cu prezentul punct.

45. Atunci când primește o notificare din partea OST, în conformitate cu pct. 42, OSD, la rândul său, are obligația de a informa, fără întârziere, USS, furnizorii de servicii de apărare și OSD, ale căror instalații/rețele electrice sunt racordate la rețelele sale electrice de distribuție, cu privire la măsurile din planul de apărare, pe care aceștia urmează să le pună în aplicare în raport cu instalațiile/rețelele lor electrice, inclusiv cu privire la termenele-limită de punere în aplicare a acestora.

46. Fiecare OSD, USS și furnizor de servicii de apărare care a fost notificat în conformitate cu prezenta secțiune, are următoarele obligații:

46.1. să pună în aplicare măsurile notificate în conformitate cu prezenta secțiune nu mai târziu de 12 luni de la data notificării;

46.2. să confirme operatorului de sistem din partea căruia a primit notificarea (operatorul de sistem notficator) că a pus în aplicare măsurile corespunzătoare. Atunci când confirmarea respectivă a fost transmisă către OSD, ultimul are obligația de a comunica OST informațiile primite în conformitate cu prezentul subpunct;

46.3. să mențină măsurile puse în aplicare în raport cu rețelele electrice/instalațiile sale.

Secțiunea 3

Activarea planului de apărare

47. OST activează procedurile din planul de apărare, prevăzute la subpct. 39.2, în coordonare cu OSD și USS identificați în conformitate cu pct. 38, precum și în coordonare cu furnizorii de servicii de apărare.

48. Adicional schemelor activate automat prevăzute la subpct. 39.1 și incluse în planul de apărare, OST trebuie să activeze o procedură din planul de apărare în cazul în care:

48.1. sistemul de transport este în stare de urgență, în conformitate cu criteriile prevăzute la pct. 63 din Liniile directe privind operarea sistemului de transport, și nu există măsuri de remediere disponibile pentru readucerea sistemului la starea normală de funcționare; sau

48.2. pe baza analizei siguranței în funcționare, adițional acțiunilor de remediere disponibile, siguranța în funcționare a sistemului de transport necesită activarea uneia din măsurile prevăzute în planul de apărare, în conformitate cu pct. 39.

49. Fiecare OSD și fiecare USS identificat în conformitate cu pct. 38, precum și fiecare furnizor de servicii de apărare are obligația de a executa fără întârziere instrucțiunile din planul de apărare, emise de OST în temeiul subpct 37.3. , în conformitate cu procedurile din planul de apărare prevăzute la subpct. 39.2.

50. Procedurile din planul de apărare prevăzute la subpct. 39.2, care au un impact transfrontalier semnificativ, se activează de către OST în coordonare cu operatorul sistemului de transport afectat/operatorii sistemelor de transport afectați.

Secțiunea 4

Asistența și coordonarea între operatorii sistemelor de transport în stare de urgență

51. La cererea unui operator al sistemului de transport, al cărui sistem de transport se află în stare de urgență, OST acordă operatorului sistemului de transport solicitant toată asistența posibilă, prin intermediul interconexiunilor, cu condiția ca acest lucru să nu declanșeze starea de urgență sau starea de colaps a sistemului său de transport sau a sistemelor de transport interconectate.

52. Atunci când asistența trebuie să fie acordată prin interconexiuni în curent continuu, ea poate consta în următoarele acțiuni, ținându-se cont de caracteristicile și de capacitățile tehnice ale sistemului HVDC:

52.1. acțiuni de reglare manuală a puterii active transportate pentru a ajuta operatorul sistemului de transport al cărui sistem de transport se află în situație de urgență să aducă fluxurile de putere în limitele de siguranță în funcționare sau să asigure frecvența zonei sincrone învecinate în limitele de frecvență ale sistemului de transport pentru starea de alertă definită în conformitate cu pct. 62 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport;

52.2. funcții de reglaj automat al puterii active transportate, pe baza semnalelor și a criteriilor stabilite la pct. 351 - 353 din Codul privind racordarea;

52.3. reglajul automat al frecvenței, în temeiul pct. 356 - 358 din Codul privind racordarea în cazul funcționării în regim insularizat;

52.4. reglajul tensiunii și al puterii reactive, în temeiul pct. 381 din Codul privind racordarea;

52.5. orice alte măsuri adecvate.

53. OST poate deconecta manual orice element al rețelei electrice de transport care are impact transfrontalier semnificativ, inclusiv o interconexiune, cu condiția îndeplinirii următoarelor cerințe:

53.1. OST coordonează acțiunile sale cu OST învecinați;

53.2. acțiunea respectivă nu declanșează starea de urgență sau starea de colaps în celelalte rețele electrice de transport interconectate.

54. Prin derogare de la pct. 53, OST poate deconecta manual orice element al rețelei electrice de transport care are impact transfrontalier semnificativ, inclusiv o interconexiune, fără coordonare, în circumstanțe excepționale care implică o încălcare a limitelor de siguranță în funcționare, pentru a evita periclitatea siguranței personalului sau distrugerea echipamentului. În termen de 30 de zile de la data incidentului, OST elaborează un raport care conține o explicație detaliată privind justificarea, punerea în aplicare și impactul acțiuni respective și îl prezintă ANRE în conformitate cu atribuțiile prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, precum și OST învecinați și îl pune la dispoziția utilizatorilor de sistem afectați în mod semnificativ.

CAPITOLUL II

Măsurile prevăzute în planul de apărare

Secțiunea 1

Schema de automatizare la scăderea frecvenței

55. Schema de automatizare la scăderea frecvenței din planul de apărare include o schemă pentru deconectarea automată a consumului la scăderea frecvenței și setările privind modul de reglaj al frecvenței limitat la scăderea frecvenței (RFA-SC) în zona de reglaj frecvență-putere (zona RFP) a OST.

56. La elaborarea planului de apărare, OST prevede activarea reglajului de frecvență limitat la scăderea frecvenței (RFA-SC) înainte de activarea schemei pentru deconectarea automată a consumului la scăderea frecvenței, în cazul în care viteza de variație a frecvenței permite acest lucru.

57. Înainte de activarea schemei pentru deconectarea automată a consumului la scăderea frecvenței, OST și OSD identificați în conformitate cu subpct. 38.2 trebuie să prevadă că instalațiile de stocare a energiei racordate la rețelele lor electrice și care funcționează în regim de consum:

57.1. trec automat în regim de generare, respectând intervalul de timp și valoarea de referință a puterii active stabilite de OST în planul de apărare;

57.2. dacă instalația de stocare a energiei nu are capacitatea de a efectua această trecere în intervalul de timp stabilit de OST în planul de apărare, instalația de stocare a energiei care funcționează în regim de consum se deconectează în mod automat.

58. OST stabilește în planul de apărare limitele frecvenței de la care trebuie să aibă loc conectarea automată în regim de generare sau deconectarea automată a instalațiilor de stocare a energiei. Aceste praguri ale frecvenței trebuie să fie mai mici sau egale cu limita de frecvență a sistemului de transport definită pentru starea de urgență în conformitate cu pct. 63 din Liniile directe privind operarea sistemului de transport și mai mari decât limita de frecvență pentru „nivelul inițial obligatoriu” stabilit pentru deconectarea consumului, în conformitate cu Anexa.

59. OST elaborează schema pentru deconectarea automată a consumului la scăderea frecvenței în conformitate cu parametrii pentru descărcarea de sarcină în timp real prevăzuți în Anexă. Schema trebuie să includă deconectarea consumului la diferite frecvențe, de la un „nivel inițial obligatoriu” până la un „nivel final obligatoriu”, în cadrul unui interval de implementare, respectând un număr minim de tranșe și o valoare maximă a acestora. Intervalul de implementare definește abaterea maximă admisibilă a consumului net care trebuie să fie deconectat față de consumul net țintă care trebuie să fie deconectat la o anumită frecvență, calculată prin interpolarea liniară între nivelurile inițiale și finale obligatorii. Intervalul de implementare nu trebuie să permită deconectarea unui volum de consum net mai mic decât consumul net care trebuie să fie deconectat la „nivelul inițial obligatoriu”. O tranșă nu poate fi considerată ca atare dacă nu se deconectează consumul net atunci când această tranșă este atinsă.

60. OST și OSD instalează releele necesare pentru deconectarea consumului la scăderea frecvenței luând în considerare cel puțin comportamentul consumului și producerea distribuită.

61. La punerea în aplicare a schemei pentru deconectarea automată a consumului la scăderea frecvenței, în conformitate cu notificarea prevăzută la pct. 42, OST și OSD:

61.1. evită stabilirea unei temporizări intenționate suplimentare față de timpul de acționare al releelor și al întrerupătoarelor de circuit;

61.2. reduc la minimum deconectarea modulelor de generare, în special a celor care furnizează inerție;

61.3. limitează riscul ca schema să conducă la abateri de fluxuri de putere și la abateri de tensiune în afara limitelor de siguranță în funcționare.

62. În cazul în care un OSD nu poate îndeplini cerințele prevăzute la subpct. 61.2 și 61.3, acesta informează OST și propune cerința pe care o poate aplica. OST, în consultare cu OSD, stabilește cerințele aplicabile, pe baza unei analize cost-beneficiu comune.

63. Schema pentru deconectarea automată a consumului la scăderea frecvenței din planul de apărare poate prevedea deconectarea consumului net pe baza vitezei de variație a frecvenței, cu condiția ca:

63.1. să fie activată doar:

63.1.1. atunci când abaterea frecvenței este mai mare decât abaterea maximă a frecvenței în regim staționar și dacă viteza de variație a frecvenței este mai mare decât cea produsă de incidentul de referință;

63.1.2. până când frecvența atinge frecvența nivelului inițial obligatoriu pentru deconectarea consumului.

63.2. să respecte cerințele prevăzute în Anexă; și

63.3. să fie necesară și justificată pentru a menține în mod eficient siguranța în funcționare.

64. În cazul în care schema pentru deconectarea automată a consumului la scăderea frecvenței din planul de apărare include deconectarea consumului net pe baza vitezei de variație a frecvenței, astfel cum este prevăzut la pct. 63, OST transmite ANRE, în termen de 30 de zile de la punerea în aplicare, un raport cuprinzând o explicație detaliată a justificării, a punerii în aplicare și a impactului acestei măsuri.

65. În schema pentru deconectarea automată a consumului la scăderea frecvenței din planul de apărare, OST poate include tranșe suplimentare pentru deconectarea consumului net sub „nivelul final obligatoriu” pentru deconectarea consumului, prevăzut în Anexă.

66. OST este în drept să pună în aplicare scheme suplimentare de protecție a sistemului de transport care sunt declanșate de o frecvență mai mică sau egală cu frecvența „nivelului final obligatoriu” al deconectării consumului și care au ca scop accelerarea procesului de restaurare. OST se asigură că aceste scheme suplimentare nu înrăutățesc și mai mult frecvența.

Secțiunea 2

Schema de automatizare la creșterea frecvenței

67. Schema de automatizare la creșterea frecvenței din planul de apărare duce la scăderea automată a puterii active totale injectate în fiecare zonă RFP.

68. În consultare cu ceilalți operatori ai sistemelor de transport din zona sa sincronă, OST stabilește următorii parametri ai schemei sale de automatizare la creșterea frecvenței:

68.1. pragurile frecvenței pentru activarea schemei; și

68.2. rata de reducere a injectării de putere activă.

69. OST elaborează schema de automatizare la creșterea frecvenței luând în considerare capacitățile modulelor de generare în ceea ce privește reglajul de frecvență limitat la creșterea frecvenței (RFA-CR) și ale instalațiilor de stocare a energiei, în zona sa RFP. Dacă reglajul de frecvență limitat la creșterea frecvenței (RFA-CR) nu există sau nu este suficient pentru a îndeplini cerințele prevăzute la subpct. 68.1 și 68.2, OST stabilește în plus o deconectare liniară graduală a producerii de energie electrică, în zona sa RFP. OST stabilește valoarea maximă a tranșelor pentru deconectarea modulelor de generare și/sau a sistemelor HVDC, în consultare cu ceilalți operatori ai sistemelor de transport din zona sa sincronă.

Secțiunea 3

Schema automată împotriva colapsurilor de tensiune

70. Schema automată împotriva colapsurilor de tensiune din planul de apărare poate include una sau mai multe dintre următoarele scheme, în funcție de rezultatele evaluării securității sistemului de transport efectuate de OST:

- 70.1. o schemă pentru deconectarea consumului de energie electrică la scăderea tensiunii, în conformitate cu pct. 233 din Codul privind racordarea;
- 70.2. o schemă pentru blocarea comutatoarelor de ploturi sub sarcină, în conformitate cu pct. 234 din Codul privind racordarea;
- 70.3. scheme de protecție a sistemului de transport pentru menținerea tensiunii în limitele admisibile.

71. Cu excepția cazului în care evaluarea efectuată în conformitate cu pct. 70 demonstrează că punerea în aplicare a unei scheme pentru blocarea comutatoarelor de ploturi sub sarcină nu este necesară pentru a preveni un colaps de tensiune în zona de control a OST, OST stabilește condițiile în care are loc blocarea comutatorului de ploturi sub sarcină, în conformitate cu pct. 234 din Codul privind racordarea, incluzând cel puțin:

- 71.1. metoda de blocare (local sau de la distanță, din camera de comandă);
- 71.2. pragul nivelului de tensiune în punctul de racordare;
- 71.3. direcția fluxului de putere reactivă;
- 71.4. intervalul de timp maxim dintre detectarea pragului și blocare.

Secțiunea 4

Procedura de gestionare a abaterilor de frecvență

72. Procedura de gestionare a abaterilor de frecvență din planul de apărare trebuie să conțină un set de măsuri pentru gestionarea unei abateri de frecvență în afara limitelor de frecvență definite pentru starea de alertă în conformitate cu pct. 62 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport. Procedura de gestionare a abaterilor de frecvență trebuie să fie în concordanță cu procedurile stabilite pentru măsurile de remediere care trebuie gestionate în mod coordonat în conformitate cu pct. 269 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport și trebuie să îndeplinească cel puțin următoarele cerințe:

72.1. scăderea puterii de producere este mai mică decât scăderea consumului în timpul evenimentelor de scădere a frecvenței; și

72.2. scăderea puterii de producere este mai mare decât scăderea consumului în timpul evenimentelor de creștere a frecvenței.

73. OST trebuie să adapteze modul de operare al reglajului frecvență-putere pentru a preveni interferența cu activarea sau cu dezactivarea manuală a puterii active, astfel cum se prevede la pct. 74 și 76.

74. OST are dreptul să stabilească o valoare de referință a puterii active care trebuie să fie menținută de fiecare USS identificat în conformitate cu subpct. 38.3, cu condiția ca valoarea de referință să respecte constrângerile tehnice ale USS. OST are dreptul să stabilească o valoare de referință a puterii active care

trebuie să fie menținută de fiecare furnizor de servicii de apărare, cu condiția ca această măsură să li se aplice în conformitate cu termenii și condițiile stabilite la pct. 13 și ca valoarea de referință să respecte constrângerile tehnice ale furnizorului de servicii de apărare. USS și furnizorii de servicii de apărare execută fără întârzieri nejustificate instrucțiunile transmise de OST direct sau indirect, prin intermediul OSD, și rămân în această stare până la transmiterea unor noi instrucțiuni. În cazul în care instrucțiunile sunt transmise în mod direct, OST informează OSD relevant fără întârzieri nejustificate.

75. OST are dreptul să deconecteze instalațiile USS și ale furnizorilor de servicii de apărare, în mod direct sau indirect, prin intermediul OSD. Instalațiile USS și ale furnizorilor de servicii de apărare rămân deconectate până la transmiterea de noi instrucțiuni. În cazul în care instalațiile USS sunt deconectate în mod direct, OST informează OSD relevanți fără întârzieri nejustificate. În termen de 30 de zile de la data incidentului, OST elaborează un raport care conține o explicație detaliată privind justificarea, privind punerea în aplicare și privind impactul acțiunii respective, îl transmite ANRE în conformitate cu atribuțiile acesteia prevăzute la art. 9 din cu Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică și, de asemenea, îl pune la dispoziția utilizatorilor de sistem afectați în mod semnificativ.

76. Înainte de activarea schemei pentru deconectarea automată a consumului la scăderea frecvenței, prevăzute la secțiunea 1 cap. II din prezentul Titlu, și cu condiția ca viteza de variație a frecvenței să permită acest lucru, OST activează consumul dispecerizabil din partea furnizorilor de servicii de apărare relevanți, în mod direct sau indirect, prin intermediul OSD, și una din următoarele acțiuni:

- 76.1. declanșează trecerea instalațiilor de stocare a energiei care funcționează în regim de consum la regim de generator, la valoarea de referință a puterii active definită de OST în planul de apărare; sau
- 76.2. dacă unitatea de stocare a energiei nu are capacitatea de a realiza această trecere suficient de rapid pentru a stabiliza frecvența, deconectează manual instalația de stocare a energiei.

Secțiunea 5

Procedura de gestionare a abaterilor de tensiune

77. Procedura de gestionare a abaterilor de tensiune din planul de apărare trebuie să conțină un set de măsuri pentru gestionarea abaterilor de tensiune în afara limitelor de siguranță în funcționare definite la pct. 84 - 87 secțiunea a 8-a cap. I titlul I partea a 2-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport.

78. OST are dreptul să stabilească un interval al puterii reactive sau al tensiunii și să solicite menținerea acestuia de către OSD și USS identificați pentru această măsură în conformitate cu pct. 38, în conformitate cu pct. 94 - 106 secțiunile a 2-a și a 3-a cap. II titlul I Partea a 2-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport.

79. La cererea unui OST învecinat aflat în stare de urgență, OST pune la dispoziție toate capacitățile de putere reactivă care nu duc la declanșarea stării de urgență sau de colaps a sistemului său de transport.

Secțiunea 6

Procedura de gestionare a fluxului de putere

80. Procedura de gestionare a fluxului de putere din planul de apărare trebuie să conțină un set de măsuri pentru gestionarea fluxului de putere în afara limitelor de siguranță în funcționare definite la pct. 84 - 87 secțiunea a 8-a cap. I titlul I partea a 2-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport.

81. OST are dreptul să stabilească o valoare de referință a puterii active care trebuie să fie menținută de fiecare USS identificat în conformitate cu subpct. 38.3, cu condiția ca valoarea de referință să respecte

constrângerile tehnice ale instalațiilor USS. OST are dreptul să stabilească o valoare de referință a puterii active care trebuie să fie menținută de fiecare furnizor de servicii de apărare, cu condiția ca această măsură să li se aplice în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute la pct. 13 și ca valoarea de referință să respecte constrângerile tehnice ale instalațiilor furnizorilor de servicii de apărare. USS și furnizorii de servicii de apărare execută fără întârzieri nejustificate instrucțiunile transmise de OST direct sau indirect, prin intermediul OSD, și mențin instalațiile sale în această stare până la transmiterea unor noi instrucțiuni. În cazul în care instrucțiunile sunt transmise în mod direct, OST informează OSD relevanți fără întârzieri nejustificate.

82. Fiecare OST are dreptul să deconecteze instalațiile USS și ale furnizorilor de servicii de apărare, în mod direct sau indirect, prin intermediul OSD. Instalațiile USS și ale furnizorilor de servicii de apărare rămân deconectate până la transmiterea de noi instrucțiuni. În cazul în care instalațiile USS sunt deconectate în mod direct, OST informează OSD relevanți fără întârzieri nejustificate. În termen de 30 de zile de la data incidentului, OST elaborează un raport care conține o explicație detaliată privind justificarea, privind punerea în aplicare și privind impactul acțiunii respective și îl transmite ANRE în conformitate cu atribuțiile acesteia prevăzute la art. 9 din cu Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

Secțiunea 7

Asistență pentru procedura puterii active

83. În cazul absenței adecvanței în zona de control în intervalul pentru ziua următoare și în intervalul intrazilnic, identificată în conformitate cu pct. 370 - 371 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, și înainte de eventuala suspendare a activităților de piață în temeiul secțiunii a 1-a titlul IV, OST are dreptul să solicite asistență pentru putere activă de la:

83.1. orice furnizor de servicii de echilibrare care, la solicitarea OST, modifică starea de disponibilitate a instalațiilor sale pentru a-i pune la dispoziție întreaga sa putere activă, cu condiția ca aceasta să nu fi fost activată deja prin piața de echilibrare și cu respectarea constrângerilor sale tehnice;

83.2. orice USS instalațiile căruia sunt racordate în zona RFP a OST, care nu oferă deja un serviciu de echilibrare către OST și care, la solicitarea OST, îi pune la dispoziție întreaga sa putere activă, cu respectarea constrângerilor sale tehnice;

83.3. orice alt operator al sistemului de transport al cărui sistem de transport se află în stare normală de funcționare sau în stare de alertă.

84. OST poate activa asistența pentru putere activă din partea unui furnizor de servicii de echilibrare sau a unui USS, în temeiul subpct. 83.1 și 83.2, numai dacă a activat toate ofertele de energie de echilibrare disponibile, ținând cont de capacitatea interzonală disponibilă la momentul absenței adecvanței în zona de control.

85. Atunci când un primește o cerere de asistență pentru putere activă în conformitate cu sbp. 83.3, OST:

85.1. pune la dispoziție ofertele nepartajate;

85.2. are dreptul să activeze energia de echilibrare disponibilă, pentru a furniza puterea corespunzătoare operatorului sistemului de transport care a făcut solicitarea;

85.3. are dreptul să solicite asistență pentru putere activă din partea furnizorilor săi de servicii de echilibrare și din partea oricărui USS, instalațiile căruia sunt racordate în zona sa RFP care nu furnizează deja un serviciu de echilibrare OST, pentru a acorda asistența corespunzătoare pentru putere activă operatorului sistemului de transport care a făcut solicitarea.

86. La activarea puterii active solicitate în conformitate cu subpct. 83.3, operatorul sistemului de transport solicitant și operatorul sistemului de transport care a primit solicitarea au dreptul să utilizeze:

86.1. capacitatea interzonală disponibilă în cazul în care activarea are loc înainte de ora de închidere a porții intrazilnice interzonale și dacă furnizarea capacităților interzonale în cauză nu a fost suspendată în temeiul secțiunii a 1-a titlul IV;

86.2. capacitatea suplimentară care poate fi disponibilă ca urmare a stării în timp real a sistemului de transport, caz în care operatorul sistemului de transport solicitant și operatorul sistemului de transport care a primit solicitarea își coordonează acțiunile cu alți operatori ai sistemului de transport afectați în mod semnificativ, în conformitate cu pct. 25.

87. După ce operatorul sistemului de transport solicitant și operatorul sistemului de transport care a primit solicitarea au stabilit de comun acord condițiile privind furnizarea de asistență pentru putere activă, cantitatea stabilită de putere activă și intervalul orar pentru furnizare sunt ferme, cu excepția cazului în care sistemul de transport al operatorului sistemului de transport care furnizează asistența intră în stare de urgență sau de colaps.

Secțiunea 8

Procedura de deconectare manuală a consumului

88. Pe lângă măsurile prevăzute la secțiunile 4-7 cap. II din prezentul Titlu, OST poate stabili un volum de consum net care trebuie să fie deconectat manual, direct de către OST sau indirect, prin intermediul OSD, atunci când acest lucru este necesar pentru a preveni propagarea sau agravarea unei stări de urgență. În cazul în care consumul trebuie să fie deconectat direct, OST informează OSD relevanți fără întârziere.

89. OST activează deconectarea manuală a consumului net, prevăzută la pct. 88 pentru:

89.1. a remedia situațiile de suprasarcină sau de scădere a tensiunii; sau

89.2. a remedia situațiile în care a fost solicitată asistență pentru puterea activă în temeiul secțiunii a 7-a cap. II din prezentul Titlu, dar aceasta nu este suficientă pentru a menține adecvanța în zona de control în intervalul pentru ziua următoare și în intervalul intrazilnic, în temeiul pct. 370-372 secțiunii a 4-a titlul IV Partea a 3- din Liniile directe privind operarea sistemului de transport, ceea ce generează un risc de abatere de la limitele de stabilitate ale frecvenței în zona sincronă.

90. OST notifică OSD cu privire la volumul de consum net stabilit în temeiul pct. 88 care trebuie să fie deconectat de la rețelele lor electrice de distribuție. Fiecare OSD deconectează volumul notificat de consum net, fără întârzieri nejustificate.

91. În termen de 30 de zile de la data incidentului, OST elaborează un raport care conține o explicație detaliată privind justificarea, privind punerea în aplicare și privind impactul acțiunii respective și îl transmite ANRE în conformitate cu atribuțiile acesteia prevăzute la art. 9 din cu Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.

TITLUL III

PLANUL DE RESTAURARE

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Secțiunea 1

Elaborarea planului de restaurare

92. OST elaborează planul de restaurare, în consultare cu OSD și USS relevanți, cu ANRE și organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, precum și cu OST învecinați și cu alți operatori ai sistemelor de transport din zonă sa sincronă.

93. La elaborarea planului de restaurare, OST trebuie să țină cont de cel puțin următoarele elemente:

- 93.1. comportamentul și capacitățile de consum și de producere a energiei electrice;
- 93.2. necesitățile specifice ale USS cu prioritate ridicată, incluși în lista prevăzută la pct. 95;
- 93.3. caracteristicile sistemului de transport și ale rețelelor electrice de distribuție subiacente ale OSD.

94. Planul de restaurare conține cel puțin următoarele prevederi:

- 94.1. condițiile de activare a planului de restaurare, în conformitate cu secțiunea a 3-a cap. I din prezentul Titlu;
- 94.2. instrucțiunile planului de restaurare care trebuie să fie emise de OST;
- 94.3. măsurile care fac obiectul consultării sau coordonării în timp real cu părțile identificate.

95. În special, planul de restaurare trebuie să includă următoarele elemente:

- 95.1. o listă a măsurilor care trebuie să fie puse în aplicare de OST în raport cu rețelele/instalațiile sale;
- 95.2. o listă a măsurilor care trebuie să fie puse în aplicare de către OSD și o listă cu OSD responsabili de punerea în aplicare a măsurilor respective în raport cu rețelele/instalațiile lor;
- 95.3. o listă cu USS responsabili de punerea în aplicare în raport cu instalațiile lor, a măsurilor care rezultă din cerințele obligatorii prevăzute în Codul privind racordarea sau în alte acte normative de reglementare, precum și lista măsurilor care trebuie puse în aplicare de respectivii USS;
- 95.4. o listă a USS cu prioritate ridicată și termenii și condițiile privind deconectarea și repunerea instalațiilor lor sub tensiune;
- 95.5. o listă a stațiilor electrice care sunt esențiale pentru procedurile din planul de restaurare;
- 95.6. numărul de surse de alimentare din zona de control a OST necesare pentru a repune sub tensiune sistemul de transport printr-o strategie de repunere sub tensiune de jos în sus, având capacitate de pornire fără sursă de tensiune din sistem, capacitate de resincronizare rapidă (prin funcționare izolată pe servicii proprii) și capacitate de funcționare în regim insularizat;
- 95.7. termenele de punere în aplicare a fiecărei măsuri menționate.

96. Planul de restaurare trebuie să includă cel puțin următoarele măsuri tehnice și organizatorice prevăzute în prezentul capitol:

- 96.1. procedura de repunere sub tensiune, în conformitate cu secțiunile a 1-a și a 2-a cap. II din prezentul titlu;
- 96.2. procedura de gestionare a frecvenței, în conformitate cu secțiunile 1 - 2 cap. III din prezentul titlu;
- 96.3. procedura de resincronizare, în conformitate cu secțiunile 1 - 3 cap. IV din prezentul titlu.

97. Măsurile cuprinse în planul de restaurare trebuie să corespundă următoarelor principii:

- 97.1. impactul lor asupra utilizatorilor de sistem trebuie să fie minim;
- 97.2. trebuie să fie eficiente din punct de vedere economic;
- 97.3. trebuie să fie activate numai măsurile care sunt necesare;
- 97.4. nu declanșează starea de urgență sau starea de colaps a sistemelor de transport interconectate.

Secțiunea 2

Punerea în aplicare a planului de restaurare

98. După elaborarea planul de restaurare, OST pune în aplicare, fără întârziere, măsurile din planul de restaurare care vizează sistemul de transport și menține aplicarea acestora.

99. După elaborarea planul de restaurare, OST notifică, fără întârziere, OSD ale căror rețelele electrice de distribuție sunt racordate la rețeaua electrică de transport cu privire la măsurile din planul de restaurare, inclusiv cu privire la termenele-limită de punere în aplicare a acestora, care vizează:

- 99.1. rețelele/instalațiile OSD în conformitate cu subpct. 95.2;
- 99.2. instalațiile USS, identificați în conformitate cu subpct. 95.3, care sunt racordate la rețelele electrice de distribuție ale OSD respectivi;
- 99.3. instalațiile furnizorilor de servicii de restaurare, racordate la rețelele electrice de distribuție ale OSD respectivi;
- 99.4. rețelele/instalațiile OSD racordate la rețelele electrice de distribuție.

100. După elaborarea planul de restaurare, OST notifică, fără întârziere, USS identificați în conformitate cu subpct. 95.3 și furnizorii de servicii de restaurare ale căror instalații sunt racordate la rețelele electrice de transport cu privire la măsurile din planul de restaurare, care trebuie să fie puse în aplicare în raport cu instalațiile lor, inclusiv cu privire la termenele-limită de punere în aplicare a acestora, prevăzute la subpct. 95.7.

101. OST notifică în mod direct USS identificați în conformitate cu subpct. 95.3, furnizorii de servicii de restaurare și OSD ale căror instalații/rețele electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție și informează OSD în cauză cu privire la notificarea realizată în conformitate cu prezentul punct.

102. Atunci când primește o notificarea din partea OST în conformitate cu pct. 101, OSD la rândul său, are obligația de a informa, fără întârziere, USS, furnizorii de servicii de restaurare și OSD ale căror instalații/rețele electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, cu privire la măsurile din planul de restaurare pe care aceștia urmează să le pună în aplicare în raport cu instalațiile/rețelele lor electrice, inclusiv cu privire la termenele-limită de punere în aplicare a acestora, în conformitate cu subpct. 95.7.

103. Fiecare OSD, USS și furnizor de servicii de restaurare, care a fost notificat în conformitate cu prezenta secțiune, are următoarele obligații:

- 103.1. să pună în aplicare măsurile notificate în conformitate cu prezenta secțiune nu mai târziu de 12 luni de la data notificării;
- 103.2. să confirme operatorului de sistem notificator că a pus în aplicare măsurile corespunzătoare. Atunci când confirmarea respectivă a fost expediată către OSD, ultimul are obligația de a comunica OST informațiile primite în conformitate cu prezentul subpunct;
- 103.3. să mențină măsurile puse în aplicare în raport cu rețelele sale electrice/instalațiile sale.

Secțiunea 3

Activarea planului de restaurare

104. OST activează procedurile din planul de restaurare în coordonare cu OSD și USS, identificați în conformitate pct. 95, precum și în coordonare cu furnizorii de servicii de restaurare, în următoarele cazuri:

104.1. când sistemul de transport se află în stare de urgență în conformitate cu criteriile prevăzute la pct. 63 din Liniile directe privind operarea sistemului de transport, după ce sistemul a fost stabilizat ca urmare a activării măsurilor din planul de apărare; sau

104.2. când sistemul de transport se află în stare de colaps în conformitate cu criteriile prevăzute la pct. 64 din Liniile directe privind operarea sistemului de transport.

105. În timpul restaurării sistemului de transport, OST identifică și monitorizează:

105.1. suprafața și granițele regiunii sau ale regiunilor sincronizate din care face parte zona sa de control;

105.2. operatorul sistemului de transport/operatorii sistemelor de transport cu care împarte o regiune sincronizată sau mai multe regiuni sincronizate;

105.3. rezervele de putere activă disponibile în zona sa de control.

106. Fiecare OSD și USS, identificați în conformitate cu pct. 95, precum și fiecare furnizor de servicii de restaurare execută fără întârzieri nejustificate instrucțiunile din planul de restaurare, emise de OST în temeiul subpct. 94.2, în conformitate cu procedurile din planul de restaurare.

107. Procedurile din planul de restaurare, care au un impact transfrontalier semnificativ, se activează de către OST în coordonare cu operatorul sistemului de transport afectat/operatorii sistemelor de transport afectați de restaurare

CAPITOLUL II

REPUNEREA SUB TENSIUNE

Secțiunea 1

Procedura de repunere sub tensiune

108. Procedura de repunere sub tensiune din planul de restaurare trebuie să conțină un set de măsuri care să permită OST să aplice:

108.1. o strategie de repunere sub tensiune de sus în jos;

108.2. o strategie de repunere sub tensiune de jos în sus.

109. În ceea ce privește strategia de repunere sub tensiune de jos în sus, procedura de repunere sub tensiune trebuie să includă cel puțin măsuri pentru:

109.1. gestionarea abaterilor de tensiune și de frecvență cauzate de repunerea sub tensiune;

109.2. monitorizarea și gestionarea funcționării în regim insularizat;

109.3. resincronizarea zonelor care funcționează în regim insularizat.

Secțiunea 2

Activarea procedurii de repunere sub tensiune

110. La activarea procedurii de repunere sub tensiune, OST stabilește strategia care trebuie să fie aplicată, ținând cont de:

- 110.1. disponibilitatea surselor de putere cu capacitate de repunere sub tensiune din zona sa de control;
- 110.2. durata preconizată și riscurile strategiilor posibile de repunere sub tensiune;
- 110.3. condițiile sistemelor electroenergetice;
- 110.4. condițiile sistemelor racordate în mod direct, incluzând cel puțin starea interconexiunilor;
- 110.5. USS cu prioritate ridicată incluși în lista prevăzută la subpct. 95.4;
- 110.6. posibilitatea de a combina strategiile de repunere sub tensiune de sus în jos și de repunere sub tensiune de jos în sus.

111. La aplicarea strategiei de repunere sub tensiune de sus în jos, OST gestionează conectarea consumului și a producerii cu scopul de a restabili frecvența la frecvența nominală, cu o toleranță maximă a abaterii maxime de frecvență în regim staționar. OST aplică cerințele privind conectarea consumului și a producerii definite de responsabilul de frecvență, în cazul în care acesta este desemnat în conformitate cu secțiunea a 2-a cap. III din prezentul Titlu.

112. La aplicarea strategiei de repunere sub tensiune de jos în sus, OST gestionează conectarea consumului și a producerii cu scopul de a restabili frecvența la frecvența-țintă stabilită în conformitate cu subpct. 118.3.

113. În timpul repunerii sub tensiune, OST, după consultarea OSD, stabilește și notifică volumul de consum net care trebuie să fie reconectat la rețelele electrice de distribuție. Fiecare OSD reconectează volumul notificat de consum net, respectând, în același timp, sincronizarea și încărcarea automată a consumului și ținând cont de reconectarea automată a consumului și a producerii în rețeaua sa electrică de distribuție.

114. OST informează OST învecinați privind capacitatea sa de a sprijini o strategie de repunere sub tensiune de sus în jos.

115. Pentru activarea strategiei de repunere sub tensiune de sus în jos, OST solicită OST învecinați să sprijine repunerea sub tensiune. Acest sprijin poate consta în asistență pentru puterea activă, în conformitate cu pct. 83-87. Atunci când primește o solicitare de asistență pentru repunerea sub tensiune, OST oferă asistență pentru repunere sub tensiune, cu excepția cazului în care acest fapt ar declanșa starea de urgență sau de colaps a sistemului de transport al acestuia. În caz de indisponibilitate a aplicării strategiei de repunere sub tensiune de sus în jos, OST utilizează strategia de repunere sub tensiune de jos în sus.

CAPITOLUL III

GESTIONAREA FRECVENȚEI

Secțiunea 1

Procedura de gestionare a frecvenței

116. Procedura de gestionare a frecvenței din planul de restaurare conține un set de măsuri vizând restabilirea frecvenței sistemului de transport la valoarea nominală a frecvenței.

117. OST activează procedura de gestionare a frecvenței:

- 117.1. pentru pregătirea procedurii de resincronizare, atunci când o zonă sincronă este divizată în mai multe regiuni sincronizate;
 - 117.2. în cazul unor abateri de frecvență în zona sincronă; sau
 - 117.3. în cazul repunerii sub tensiune.
118. Procedura de gestionare a frecvenței include cel puțin:
- 118.1. o listă de acțiuni privind stabilirea parametrilor regulatorului frecvență-putere înainte de desemnarea responsabililor de frecvență;
 - 118.2. desemnarea responsabililor de frecvență;
 - 118.3. stabilirea frecvenței-țintă în cazul strategiei de repunere sub tensiune de jos în sus;
 - 118.4. gestionarea frecvenței după o abatere de frecvență;
 - 118.5. gestionarea frecvenței după divizarea zonei sincrone;
 - 118.6. stabilirea volumului consumului și a producerii care trebuie să fie reconectate, ținând cont de rezervele disponibile de putere activă în regiunea sincronizată, pentru a evita abaterile de frecvență majore.

Secțiunea 2

Desemnarea responsabilului de frecvență

119. În timpul restaurării sistemului de transport, dacă o zonă sincronă este divizată în mai multe regiuni sincronizate, OST din fiecare regiune sincronizată desemnează un responsabil de frecvență, în conformitate cu pct. 121.

120. În timpul restaurării sistemului de transport, dacă o zonă sincronă nu este divizată, dar frecvența sistemului depășește limitele de frecvență pentru starea de alertă definită la pct. 62 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, OST în comun cu operatorii sistemelor de transport din zona sincronă desemnează un responsabil de frecvență, în conformitate cu pct. 121.

121. Operatorul sistemului de transport cu cel mai ridicat factor K estimat în timp real este desemnat responsabil de frecvență, cu excepția cazului în care operatorii sistemelor de transport din regiunea sincronizată sau din zona sincronă convin să desemneze un alt operator al sistemului de transport ca responsabil de frecvență. În acest caz, operatorii sistemelor de transport din regiunea sincronizată sau din zona sincronă trebuie să țină cont de următoarele criterii:

- 121.1. cantitatea de rezerve de putere activă disponibile și în special rezervele pentru restabilirea frecvenței;
- 121.2. capacitățile disponibile la interconexiuni;
- 121.3. disponibilitatea măsurătorilor frecvenței ale operatorilor sistemelor de transport din regiunea sincronizată sau din zona sincronă;
- 121.4. disponibilitatea măsurătorilor la elementele critice din regiunea sincronizată sau din zona sincronă.

122. Prin derogare de la pct. 121, în cazul în care mărimea zonei sincrone în cauză și situația în timp real permit acest lucru, operatorii sistemelor de transport din zona sincronă pot desemna un responsabil de frecvență prestabilit.

123. Operatorul sistemului de transport desemnat ca responsabil de frecvență în temeiul pct. 119, 120 informează, fără întârziere, ceilalți operatori ai sistemelor de transport din zona sincronă cu privire la desemnarea respectivă.

124. Responsabilul de frecvență desemnat acționează în această calitate până când:

- 124.1. un alt responsabil de frecvență este desemnat pentru regiunea sa sincronizată;
- 124.2. un nou responsabil de frecvență este desemnat ca urmare a resincronizării regiunii sale sincronizate cu o altă regiune sincronizată; sau
- 124.3. până când zona sincronă a fost complet resincronizată, frecvența sistemului de transport se încadrează în intervalul de variație a frecvenței standard, iar reglajul frecvență-putere asigurat de fiecare operator al sistemului de transport din zona sincronă este readus la starea de funcționare normală, astfel cum este definită la pct. 61 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport.

Secțiunea 3

Gestionarea frecvenței după o abatere de frecvență

125. În timpul restaurării sistemului de transport, dacă a fost desemnat un responsabil de frecvență în temeiul pct. 121, toți operatorii sistemelor de transport din zona sincronă, cu excepția responsabilului de frecvență, suspendă, ca o primă măsură, activarea manuală a rezervelor pentru restabilirea frecvenței și a rezervelor de înlocuire.

126. Responsabilul de frecvență stabilește, după consultarea celorlalți operatori ai sistemelor de transport din zona sincronă, modul de operare al reglajului frecvență-putere asigurat de către fiecare operator al sistemului de transport din zona sincronă.

127. Responsabilul de frecvență gestionează activarea manuală a rezervelor pentru restabilirea frecvenței și a rezervelor de înlocuire în zona sincronă, în scopul restabilirii frecvenței zonei sincrone la frecvența nominală și ținând cont de limitele de siguranță în funcționare definite în temeiul pct. 84-87 secțiunea a 8-a cap. I titlul I Partea a 2-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport. La cerere, fiecare operator al sistemului de transport din zona sincronă acordă sprijin responsabilului de frecvență.

Secțiunea 4

Gestionarea frecvenței după divizarea zonei sincrone

128. În timpul restaurării sistemului de transport, dacă a fost desemnat un responsabil de frecvență în temeiul pct. 121, toți operatorii sistemelor de transport din fiecare regiune sincronizată, cu excepția responsabilului de frecvență, suspendă ca o primă măsură activarea manuală a rezervelor pentru restabilirea frecvenței și a rezervelor de înlocuire.

129. Responsabilul de frecvență stabilește, după consultarea celorlalți operatori ai sistemelor de transport din regiunea sincronizată, modul de operare al reglajului frecvență-putere asigurat de către fiecare operator al sistemului de transport din regiunea sincronizată.

130. Responsabilul de frecvență gestionează activarea manuală a rezervelor pentru restabilirea frecvenței și a rezervelor de înlocuire în regiunea sincronizată, în scopul restabilirii frecvenței regiunii sincronizate la frecvența-țintă stabilită de responsabilul de resincronizare, dacă este cazul, în temeiul subpct. 136.1 și ținând cont de limitele de siguranță în funcționare stabilite în conformitate cu pct. 84-87 secțiunea a 8-a cap. I titlul I partea a 2-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport. În

cazul în care nu este numit un responsabil de resincronizare pentru regiunea sincronizată, responsabilul de frecvență va depune eforturile necesare pentru a restabili frecvența la frecvența nominală. La cerere, fiecare operator al sistemului de transport din regiunea sincronizată acordă sprijin responsabilului de frecvență.

CAPITOLUL IV RESINCRONIZAREA

Secțiunea 1

Procedura de resincronizare

131. Procedura de resincronizare din planul de restaurare include cel puțin:

- 131.1. desemnarea unui responsabil de resincronizare;
- 131.2. măsurile care permit OST să aplice o strategie de resincronizare; și
- 131.3. limitele maxime pentru diferența unghiului de fază, diferențele de frecvență și de tensiune pentru liniile de conexiune.

Secțiunea 2

Desemnarea responsabilului de resincronizare

132. În timpul restaurării sistemului de transport, dacă două regiuni sincronizate pot fi resincronizate fără a pune în pericol siguranța în funcționare a sistemelor de transport, responsabilii de frecvență din aceste regiuni sincronizate desemnează un responsabil de resincronizare prin consultarea a cel puțin a operatorului sistemului de transport identificat drept potențial responsabil de resincronizare/a operatorilor sistemelor de transport identificați drept potențiali responsabili de resincronizare, și cu respectarea prevederilor pct. 133. Fiecare responsabil de frecvență informează fără întârziere toți operatorii sistemelor de transport din regiunea sa sincronizată cu privire la responsabilul de resincronizare desemnat.

133. Pentru fiecare pereche de regiuni sincronizate care trebuie să fie resincronizate, responsabilul de resincronizare este operatorul sistemului de transport care:

- 133.1. operează cel puțin o stație electrică echipată cu un dispozitiv de conectare cu control în sincronism la granița dintre cele două regiuni sincronizate care trebuie să fie resincronizate;
- 133.2. are acces la măsurătorile frecvenței din ambele regiuni sincronizate;
- 133.3. are acces la măsurătorile tensiunii la stațiile electrice între care se situează punctele potențiale de resincronizare; și
- 133.4. este capabil să regleze tensiunea la punctele potențiale de resincronizare.

134. În cazul în care criteriile menționate la pct. 133 sunt îndeplinite de mai mulți operatori ai sistemelor de transport, este desemnat ca responsabil de resincronizare operatorul sistemului de transport cu cel mai mare număr de puncte potențiale de resincronizare între cele două regiuni sincronizate, cu excepția cazului în care responsabilii de frecvență din cele două regiuni sincronizate convin să desemneze un alt operator al sistemului de transport ca responsabil de resincronizare.

135. Responsabilul de resincronizare desemnat acționează în această calitate până când:

- 135.1. un alt responsabil de resincronizare este desemnat pentru cele două regiuni sincronizate; sau
- 135.2. până când cele două regiuni sincronizate au fost resincronizate și toate etapele de la secțiunea a 3-a cap. IV din prezentul Titlu au fost finalizate.

Secțiunea 3

Strategia de resincronizare

136. Înainte de resincronizare, responsabilul de resincronizare:

136.1. stabilește, în conformitate cu limitele maxime menționate la secțiunea a 1-a cap. IV din prezentul Titlu:

136.1.1. valoarea-țintă a frecvenței pentru resincronizare;

136.1.2. diferența maximă de frecvență între cele două regiuni sincronizate;

136.1.3. schimbul maxim de putere activă și reactivă; și

136.1.4. modul de operare al reglajului frecvență-putere.

136.2. selectează punctul de resincronizare, luând în considerare limitele de siguranță în funcționare în regiunile sincronizate;

136.3. stabilește și pregătește toate acțiunile necesare pentru resincronizarea celor două regiuni sincronizate la punctul de resincronizare;

136.4. stabilește și pregătește un set de acțiuni ulterioare pentru a crea conexiuni suplimentare între regiunile sincronizate; și

136.5. evaluează nivelul de pregătire a regiunilor sincronizate pentru resincronizare, ținând cont de condițiile stabilite la subpct. 136.1.

137. Pentru îndeplinirea sarcinilor enumerate la pct. 136, responsabilul de resincronizare se consultă cu responsabili de frecvență din regiunile sincronizate implicate și, în ceea ce privește sarcinile prevăzute la subpct. 136.2 – 136.5, se consultă, de asemenea, cu operatorii sistemelor de transport care operează stațiile electrice utilizate pentru resincronizare.

138. Fiecare responsabil de frecvență informează fără întârzieri nejustificate toți operatorii sistemelor de transport din regiunea sa sincronizată cu privire la resincronizarea planificată.

139. Atunci când sunt îndeplinite toate condițiile prevăzute la subpct. 136.1, responsabilul de resincronizare realizează resincronizarea prin activarea acțiunilor stabilite în conformitate cu subpct. 136.3 și 136.4.

TITLUL IV

INTERACȚIUNI PE PIAȚA ENERGIEI ELECTRICE

Secțiunea 1

Procedura privind suspendarea activităților de piață

140. OST poate suspenda temporar una sau mai multe activități de piață prevăzute la pct. 141 în unul din următoarele cazuri:

140.1. sistemul de transport al acestuia este în stare de colaps;

140.2. OST a epuizat toate opțiunile oferite de piață, iar continuarea activităților de piață în starea de urgență ar înrăutăți una sau mai multe dintre condițiile prevăzute la pct. 63 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport;

140.3. continuarea activităților de piață ar scădea în mod semnificativ eficacitatea procesului de restaurare a stării normale de funcționare sau a stării de alertă;

140.4. instrumentele și mijloacele de comunicare de care are nevoie OST pentru a facilita activitățile de piață nu sunt disponibile.

141. Următoarele activități de piață pot fi suspendate în temeiul pct. 140:

141.1. furnizarea capacității interzonale pentru alocarea capacității la granițele zonei de ofertare corespunzătoare pentru fiecare unitate de timp a pieței atunci când se preconizează că sistemul de transport nu va fi readus la starea normală de funcționare sau la starea de alertă;

141.2. depunerea de către un prestator de servicii de echilibrare a ofertelor de capacitate de echilibrare și de energie de echilibrare;

141.3. furnizarea de către o parte responsabilă pentru echilibrare a unei poziții echilibrate la sfârșitul intervalului de timp pentru ziua următoare, dacă termenii și condițiile privind echilibrarea impun acest lucru;

141.4. furnizarea de modificări ale poziției părților responsabile pentru echilibrare;

141.5. furnizarea programelor prevăzute la pct. 385 și 386 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport;

141.6. alte activități relevante de piață a căror suspendare este considerată necesară pentru a conserva și/sau pentru a restaura sistemul de transport.

142. În cazul suspendării activităților de piață în temeiul pct. 140, la cererea OST, fiecare USS operează instalațiile sale, dacă este posibil din punct de vedere tehnic, la o valoare de referință a puterii active stabilită de OST.

143. În cazul suspendării activităților de piață în temeiul pct. 140, OST poate suspenda integral sau parțial funcționarea proceselor sale afectate de o astfel de suspendare.

144. În cazul suspendării activităților de piață în temeiul pct. 140, OST își coordonează acțiunea cel puțin cu următoarele părți:

144.1. operatorii sistemelor de transport din regiunile de calcul al capacităților din care face parte OST;

144.2. operatorii sistemelor de transport cu care OST a încheiat acorduri pentru coordonarea echilibrării;

144.3. OPEED și altor entități cărora le-au fost delegate/atribuite obligații sau atribuții specifice pe piețele de energie electrică în conformitate cu Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor din zona sa de control;

144.4. operatorii sistemelor de transport din blocul de reglaj frecvență-putere din care face parte OST;

144.5. entitatea care calculează capacitatea coordonată (calculatorul capacității coordonate) din regiunile de calcul al capacităților din care face parte OST.

145. În cazul suspendării activităților de piață, OST lansează procedura de comunicare prevăzută la secțiunea a 4-a din prezentul Titlu.

Secțiunea 2

Reguli privind suspendarea și restabilirea activităților de piață

146. OST elaborează și supune spre aprobare ANRE, în conformitate cu atribuțiile acesteia prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, o propunere de reguli privind suspendarea și restabilirea activităților de piață. Regulile respective se publică pe site-ul web al OST, după aprobarea lor de către ANRE.

147. Regulile privind suspendarea și restabilirea activităților de piață trebuie să fie compatibile, în măsura posibilului, cu:

- 147.1. reguli privind furnizarea capacității interzonale în cadrul regiunilor de calcul al capacităților în cauză;
- 147.2. reguli privind depunerea de către furnizorii de servicii de echilibrare a ofertelor de capacitate de echilibrare și de energie de echilibrare care rezultă din acorduri cu alți operatori ai sistemelor de transport pentru coordonarea echilibrării;
- 147.3. reguli privind furnizarea de către o parte responsabilă pentru echilibrare a unei poziții echilibrate la sfârșitul intervalului de timp pentru ziua următoare, dacă termenii și condițiile privind echilibrarea impun acest lucru;
- 147.4. reguli privind furnizarea de modificări ale poziției părților responsabile pentru echilibrare; și
- 147.5. reguli privind furnizarea programelor prevăzute la pct. 385 și 386 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport.

148. La elaborarea regulilor privind suspendarea și restabilirea activităților de piață, OST convertește situațiile prevăzute la pct. 140 în parametri definiți în mod obiectiv, ținând cont de următorii factori:

- 148.1. procentul de deconectare a consumului în zona RFP a OST care corespunde:
 - 148.1.1. incapacității unui procentaj important de părți responsabile pentru echilibrare de a-și menține echilibrul; sau
 - 148.1.2. necesității ca OST să nu urmeze procesele de echilibrare obișnuite pentru a efectua în mod eficient repunerea sub tensiune;
- 148.2. procentul de deconectare a producerii în zona RFP a OST care corespunde incapacității unei proporții importante a părților responsabile pentru echilibrarea de a-și menține echilibrul;
- 148.3. proporția și distribuția geografică a elementelor sistemului de transport care nu sunt disponibile, corespunzând:
 - 148.3.1. desincronizării unei părți semnificative a zonei RFP, ceea ce face ca procesele de echilibrare obișnuite să fie contraproductive; sau
 - 148.3.2. reducerii la zero a capacității interzonale la granița (granițele) unei zone de ofertare;
- 148.4. incapacitatea următoarelor entități afectate de a-și executa activitățile de piață din unul sau mai multe motive independente de voința lor:
 - 148.4.1. părțile responsabile pentru echilibrare;
 - 148.4.2. furnizorii de servicii de echilibrare;
 - 148.4.3. OPEED și alte entități cărora le-au fost delegate/atribuite obligații sau atribuții specifice pe piețele de energie electrică în conformitate cu Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor.
 - 148.4.4. OSD ale căror rețele electrice de distribuție sunt racordate la sistemul de transport.

148.5. absența unor instrumente și mijloace de comunicare care să funcționeze în mod corespunzător, necesare pentru a îndeplini:

148.5.1. cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare sau a piețelor intrazilnice sau orice mecanism de alocare explicită a capacităților; sau

148.5.2. procesul de restabilire a frecvenței; sau

148.5.3. procesul de înlocuire a rezervelor; sau

148.5.4. prezentarea de către o parte responsabilă pentru echilibrare a unei poziții echilibrate în intervalul de timp pentru ziua următoare și prezentarea unei modificări a poziției sale; sau

148.5.5. furnizarea programelor prevăzute la pct. 385 și 386 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport.

149. Regulile privind suspendarea și restabilirea activităților de piață definesc un interval de timp care trebuie respectat pentru aplicarea fiecărui parametru definit în temeiul pct. 148, înainte de a începe procedura de suspendare a activităților de piață.

150. OST evaluează în timp real parametrii definiți în temeiul pct. 148, pe baza informațiilor aflate la dispoziția sa.

151. OST are obligația de prezenta ENTSO-E informațiile necesare pentru pregătirea și transmiterea de către ultimul, în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, a raportului privind nivelul de armonizare a regulilor privind suspendarea și restabilirea activităților de piață.

Secțiunea 3

Procedura privind restabilirea activităților de piață

152. OST, în coordonare cu OPEED care își desfășoară activitatea în zona sa de control și cu OST învecinați, lansează procedura privind restabilirea activităților de piață suspendate în temeiul pct. 140, în cazul în care:

152.1. situația care a determinat suspendarea a luat sfârșit și nu se aplică nicio altă situație prevăzută la pct. 140;

152.2. entitățile prevăzute la pct. 160 au fost informate în modul corespunzător în prealabil, în conformitate cu secțiunea a 4-a din prezentul Titlu.

153. OST, în coordonare cu OST învecinați, lansează restabilirea proceselor OST afectate de suspendarea activităților de piață atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute la pct. 152 sau înainte, dacă este necesar să se restabilească activitățile de piață.

154. OPEED, în coordonare cu OST și entitățile prevăzute la pct. 144, lansează restabilirea proceselor relevante de cuplare a piețelor pentru ziua următoare și/sau a piețelor intrazilnice de îndată ce OST notifică faptul că procesele sale au fost restabilite.

155. Atunci când furnizarea capacității interzonale a fost suspendată și ulterior restabilită, OST actualizează valoarea capacităților interzonale pentru alocarea capacității utilizând, dintre opțiunile de mai jos, opțiunea cea mai fezabilă și mai eficientă pentru fiecare unitate de timp a pieței:

155.1. utilizarea celor mai recente capacități interzonale disponibile, calculate de către calculatorul capacității coordonate;

- 155.2. lansarea proceselor de calcul al capacității regionale, aplicabile în conformitate cu secțiunile a 15-a și a 16-a cap. I titlul II din Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor;
- 155.3. stabilirea, în coordonare cu operatorii sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților, a capacităților interzonale pe baza condițiilor fizice reale ale rețelei electrice de transport.
156. În cazul în care o parte din întreaga zonă cuplată în care activitățile de piață au fost suspendate a revenit la starea normală de funcționare sau la starea de alertă, OPEED din zona respectivă are (au) dreptul să execute o cuplare a piețelor într-o parte a întregii zone cuplate, în consultare cu OST și entitățile prevăzute la pct. 144, cu condiția ca OST să fi restabilit procesul de calcul al capacităților.
157. În termen de cel mult 30 de zile de la restabilirea activităților de piață, OST și/sau operatorii sistemelor de transport care au suspendat și restabilit activitățile de piață elaborează, inclusiv în engleză, un raport, care include o explicație detaliată privind justificarea, privind punerea în aplicare și privind impactul suspendării activităților de piață, precum și o analiză privind conformitatea cu regulile privind suspendarea și restabilirea activităților de piață. OST prezintă raportul respectiv ANRE, în conformitate cu atribuțiile acesteia prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, și îl pune la dispoziția entităților menționate la pct. 160.
158. ANRE sau Comitetul de Reglementare al Comunității Energetice, în conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, pot emite o recomandare către OST pentru a promova bunele practici și a preveni incidentele similare în viitor.

Secțiunea 4

Procedura de comunicare

159. Regulile privind suspendarea și restabilirea activităților de piață elaborate în conformitate cu secțiunea a 2-a din prezentul Titlu conțin, de asemenea, o procedură de comunicare care prezintă în detaliu sarcinile și acțiunile pe care ar trebui să le îndeplinească fiecare parte, în conformitate cu diferitele sale roluri în timpul suspendării și restabilirii activităților de piață.
160. Procedura de comunicare prevede necesitatea transmiterii informațiilor, simultan, următoarelor entități:
- 160.1. părților prevăzute la pct. 144;
 - 160.2. părților responsabile pentru echilibrare;
 - 160.3. furnizorilor de servicii de echilibrare;
 - 160.4. OSD ale căror instalații/rețele electrice de distribuție sunt racordate la sistemul de transport;
 - 160.5. ANRE, în conformitate cu atribuțiile acesteia prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică.
161. Procedura de comunicare include cel puțin următoarele etape:
- 161.1. notificarea de către OST a faptului că activitățile de piață au fost suspendate în conformitate cu secțiunea a -1-a din prezentul Titlu;
 - 161.2. notificarea de către OST a celei mai exacte estimări privind data și ora restaurării funcționării sistemului de transport;
 - 161.3. notificarea unei eventuale suspendări a activităților de către OPEED și alte entități desemnate să efectueze activități de piață în conformitate cu Liniile directoare privind

alocarea capacității și gestionarea congestiilor și cu Liniile directoare privind alocarea capacității pe piața pe termen lung;

- 161.4. actualizările efectuate de OST cu privire la procesul de restaurare a sistemului de transport;
- 161.5. notificarea de către entitățile menționate la subpct. 160.1 – 160.4 a faptului că instrumentele de piață și sistemele de comunicare ale acestora sunt operaționale;
- 161.6. notificarea de către OST a faptului că sistemul de transport a fost readusă la starea normală de funcționare sau la starea de alertă;
- 161.7. notificarea de către OPEED și alte entități cărora le-au fost delegate/atribuite obligații sau atribuții specifice pe piețele de energie electrică în conformitate cu Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor cu privire la cea mai exactă estimare privind data și ora la care vor fi restabilite activitățile de piață; și
- 161.8. confirmarea de către OPEED și alte entități cărora le-au fost delegate/atribuite obligații sau atribuții specifice pe piețele de energie electrică în conformitate cu Liniile directoare privind alocarea capacității și gestionarea congestiilor a faptului că activitățile de piață au fost restabilite.

162. Toate notificările și actualizările transmise de OST, de OPEED, precum și de alte entități cărora le-au fost delegate/atribuite obligații sau atribuții specifice pe piețele de energie electrică prevăzute la pct. 161 se publică pe site-urile web ale acestor entități. Atunci când notificarea sau actualizarea pe site-ul web nu este posibilă, entitatea care are obligația de a realiza notificarea informează, prin e-mail sau prin alte mijloace disponibile, cel puțin acele părți care participă în mod direct în activitățile de piață suspendate.

163. Notificarea vizată la subpct 161.5 se transmite prin e-mail sau prin orice alte mijloace disponibile OST.

Secțiunea 5

Reguli privind decontarea în cazul suspendării activităților de piață

164. OST elaborează și supune spre aprobare ANRE, în conformitate cu atribuțiile acesteia prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, o propunere de reguli privind decontarea dezechilibrelor și decontarea capacității de echilibrare și a energiei de echilibrare, care se aplică pentru perioadele de decontare a dezechilibrelor în care activitățile de piață au fost suspendate. OST poate propune aceleași reguli pe care le aplică în cazul operațiunilor normale. Regulile respective se publică pe site-ul web al OST, după aprobarea lor de către ANRE.

165. OST poate delega unei sau mai multor părți terțe sarcinile care îi revin în conformitate cu pct. 164, cu condiția ca partea terță respectivă să poată exercita funcția delegată cel puțin la fel de eficient ca OST. ANRE poate atribui unei sau mai multor părți terțe sarcinile prevăzute la pct. 164, cu condiția ca partea terță respectivă să poată exercita funcția atribuită cel puțin la fel de eficient ca OST.

166. Regulile prevăzute la pct. 164 se referă la operațiunile de decontare ale OST și ale părților terțe, dacă este cazul, cu părțile responsabile pentru echilibrare, precum și cu furnizorii de servicii de echilibrare.

167. Regulile elaborate în conformitate cu pct. 164:

- 167.1. asigură neutralitatea financiară a OST și a părții terțe respective prevăzute la pct. 164.
- 167.2. evită distorsionarea stimulentei sau stimulentele contraproductive pentru părțile responsabile pentru echilibrare, furnizorii de servicii de echilibrare și OST;
- 167.3. stimulează părțile responsabile pentru echilibrare să depună eforturile necesare pentru menținerea echilibrului sau să contribuie la restabilirea echilibrului în sistem;

- 167.4. evită să impună sancțiuni financiare părților responsabile pentru echilibrare și furnizorilor de servicii de echilibrare ca urmare a efectuării acțiunilor solicitate de OST;
- 167.5. descurajează suspendarea activităților de piață de către OST, cu excepția cazului în care acest lucru este strict necesar, și stimulează OST să restabilească activitățile de piață cât mai curând posibil;
- 167.6. stimulează furnizorii de servicii de echilibrare să furnizeze OST conector servicii care contribuie la restaurarea stării normale de funcționare.

TITLUL V

SCHIMB DE INFORMAȚII ȘI COMUNICARE, INSTRUMENTE ȘI INSTALAȚII

Secțiunea 1

Schimb de informații

168. Suplimentar prevederilor pct. 145 – 191 titlul II partea a 2-a din Liniile directe privind operarea sistemului de transport, atunci când sistemul de transport se află în stare de urgență, de colaps sau de restaurare, OST este în drept să colecteze următoarele informații:

168.1. de la OSD identificați în conformitate cu subpct. 95.2, informațiile necesare care se referă cel puțin la următoarele elemente:

168.1.1. partea din rețeaua electrică de distribuție care funcționează în regim insularizat;

168.1.2. capacitatea de a sincroniza părțile din rețeaua electrică de distribuție care funcționează în regim insularizat;

168.1.3. capacitatea de a trece la funcționarea în regim insularizat a rețelei electrice de distribuție.

168.2. de la USS identificați în conformitate cu pct. 95 și de la furnizorii de servicii de restaurare, informații cu privire la cel puțin următoarele condiții:

168.2.1. situația actuală a instalației;

168.2.2. limitele de funcționare;

168.2.3. durata totală a activării și timpul necesar pentru creșterea producerii; și

168.2.4. procesele cu durată critică.

169. În timpul stării de urgență, de colaps sau de restaurare, în vederea aplicării procedurilor planului de apărare și ale procedurilor planului de restaurare, OST prezintă în timp util următoarele informații, în măsura în care acestea sunt cunoscute de OST:

169.1. către OST învecinați informații cu privire la cel puțin următoarele elemente:

169.1.1. suprafața și granițele regiunii sau ale regiunilor sincronizate din care face parte zona sa de control;

169.1.2. restricții privind operarea regiunii sincronizate;

169.1.3. durata maximă și cantitatea de putere activă și reactivă care poate fi furnizată prin interconexiuni; și

169.1.4. orice alte restricții tehnice sau organizatorice.

- 169.2. către responsabilul de frecvență din regiunea sa sincronizată, informații cu privire la cel puțin următoarele elemente:
- 169.2.1. restricții privind menținerea funcționării în regim insularizat;
 - 169.2.2. consumul și producerea suplimentare disponibile; și
 - 169.2.3. existența unor rezerve operaționale;
- 169.3. către OSD ale căror rețele electrice de distribuție sunt racordate la sistemul de transport, identificați în conformitate cu subpct. 38.2 și 95.2, informații cu privire la cel puțin următoarele elemente:
- 169.3.1. starea sistemului său de transport;
 - 169.3.2. limitele privind puterea activă și reactivă, sincronizarea și încărcarea automată a sarcinii, poziția plotului și a întrerupătorului de circuit la punctele de racordare;
 - 169.3.3. informații privind starea actuală și planificată a modulelor de generare racordate la rețelele electrice de distribuție ale OSD, dacă OSD nu are acces direct la aceste informații;
 - 169.3.4. toate informațiile necesare care să permită coordonarea ulterioară cu părțile ale căror instalații sunt racordate la rețelele electrice de distribuție.
- 169.4. către furnizorii de servicii de apărare, informații cu privire la cel puțin următoarele elemente:
- 169.4.1. starea sistemului său de transport; și
 - 169.4.2. măsurile planificate care necesită participarea furnizorilor de servicii de apărare;
- 169.5. către OSD și USS identificați în conformitate cu pct. 95 și furnizorilor de servicii de restaurare, informații cu privire la cel puțin următoarele elemente:
- 169.5.1. starea sistemului său de transport;
 - 169.5.2. capacitatea și planurile de repunere sub tensiune a dispozitivelor de cuplare; și
 - 169.5.3. măsurile planificate realizarea cărora necesită participarea lor.
170. OST și operatorii sistemelor de transport ale căror sisteme de transport sunt în stare de urgență, de colaps sau de restaurare fac schimb de informații cel puțin cu privire la următoarele elemente:
- 170.1. circumstanțele care au condus la starea actuală a sistemului de transport, în măsura în care sunt cunoscute; și
 - 170.2. eventualele probleme care ar putea necesita asistență pentru puterea activă.
171. Atunci când sistemul de transport se află în stare de urgență, de colaps sau de restaurare, OST prezintă, în timp util, informații despre starea sistemului său de transport și, în cazul în care sunt disponibile, informații suplimentare care să explice situația sistemului său de transport:
- 171.1. către OPEED, care pun aceste informații la dispoziția participanților la piață, astfel cum este prevăzut la secțiunea a 4-a titlul IV;
 - 171.2. către ANRE în conformitate cu atribuțiile acesteia prevăzute la art. 9 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică; și
 - 171.3. oricărei alte părți relevante, după caz.
172. OST informează fiecare parte afectată cu privire la planul de teste elaborat în conformitate cu pct. 184 și 185.

Secțiunea 2

Sisteme de comunicații

173. Fiecare OSD și USS identificat în conformitate cu subpct. 95.2 și 95.3, fiecare furnizor de servicii de restaurare și OST trebuie să dispună de un sistem de comunicații de voce cu o redundanță a echipamentelor și surse de alimentare de rezervă suficiente pentru a permite schimbul de informații necesar pentru punerea în aplicare a planului de restaurare timp de mai mult de 24 de ore, în cazul lipsei totale a alimentării cu energie electrică de la o sursă externă sau în cazul defectării oricărui echipament individual de comunicații prin voce.

174. OST stabilește, în consultare cu OSD și USS identificați în conformitate cu pct. 95 și cu furnizorii de servicii de restaurare, cerințele tehnice care trebuie îndeplinite de sistemele lor de comunicații de voce, precum și de sistemul de comunicații de voce al OST, pentru a permite interoperabilitatea acestora și pentru a garanta faptul că apelul de intrare al OST poate fi identificat de către cealaltă parte și poate fi preluat imediat.

175. OST stabilește, în consultare cu OST învecinați și cu ceilalți operatori ai sistemelor de transport din zona sa sincronă, cerințele tehnice care trebuie îndeplinite de sistemele lor de comunicații de voce, precum și de sistemul de comunicații de voce al OST, pentru a permite interoperabilitatea acestora și pentru a garanta faptul că apelul de intrare al OST poate fi identificat de către cealaltă parte și poate fi preluat imediat.

176. Prin derogare de la pct. 173, USS identificați în conformitate cu subpct. 95.3 care operează module de generare de tip B și furnizorii de servicii de restaurare care operează module de generare de tip A sau B pot dispune doar de un sistem de comunicații de date, în locul unui sistem de comunicații de voce, în cazul în care acest lucru este convenit cu OST. Acest sistem de comunicații de date trebuie să corespundă cerințelor prevăzute la pct. 173 și 174.

177. Adițional sistemului de comunicații de voce, OST trebuie să se folosească un sistem de comunicații suplimentar pentru a sprijini punerea în aplicare a planului de restaurare. Sistemul de comunicații suplimentar trebuie să corespundă cerințelor prevăzute la pct. 173.

Secțiunea 3

Instrumente și instalații

178. OST pune la dispoziție instrumentele și instalațiile critice prevăzute la secțiunea a 7-a cap. I titlul I partea a 2-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport pe o durată de timp de cel puțin 24 de ore, în cazul pierderii sursei de alimentare principală.

179. Fiecare OSD și USS identificat în conformitate cu pct. 95, precum și fiecare furnizor de servicii de restaurare pune la dispoziție instrumentele și instalațiile critice prevăzute la secțiunea a 7- cap. I titlul I Partea a 2-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport și utilizate în conformitate cu planul de restaurare, pe o perioadă de timp de cel puțin 24 de ore, în cazul pierderii sursei de alimentare principală, astfel cum este prevăzut de OST.

180. OST deține cel puțin o cameră de comandă de rezervă separată din punct de vedere geografic. Camera de comandă de rezervă trebuie să includă cel puțin instrumentele și instalațiile critice prevăzute la secțiunea a 7-a cap I titlul I partea a 2-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport. OST asigură existența unei surse de alimentare de rezervă pentru camera de comandă de rezervă în scopul alimentării acesteia cu energie electrică timp de cel puțin 24 de ore în cazul pierderii sursei de alimentare principale.

181. OST elaborează o procedură de transfer a funcțiilor din camera de comandă principală către camera de comandă de rezervă în cel mai scurt timp posibil, însă care nu depășește trei ore. Procedura include operarea sistemului de transport pe perioada transferului.

182. Stațiile electrice identificate ca fiind esențiale pentru procedurile din planul de restaurare, prevăzute la pct. 95, trebuie să fie în stare de funcționare timp de cel puțin 24 de ore în cazul pierderii sursei de alimentare principale.

TITLUL VI

CONFORMITATE ȘI EXAMINARE

CAPITOLUL I

Testarea conformității capacităților OST, OSD și USS

Secțiunea 1

Principii generale

183. OST evaluează periodic buna funcționare a tuturor echipamentelor și a capacităților prevăzute în planul de apărare și în planul de restaurare. În acest scop, OST verifică periodic corespunderea echipamentelor și a capacităților respective cu cerințele stabilite în pct. 113, 194, 294, 522 și 523 din Codul privind racordarea.

184. OST elaborează un plan de teste în consultare cu OSD și USS identificați în conformitate cu pct. 38 și 95, cu furnizorii de servicii de apărare și cu furnizorii de servicii de restaurare. Planul de teste elaborat de OST identifică echipamentele și capacitățile lor relevante pentru planul de apărare și pentru planul de restaurare care trebuie testate.

185. Planul de teste include periodicitatea și condițiile de efectuare a testelor, în conformitate cu cerințele minime prevăzute la secțiunile 2-5 cap. I din prezentul Titlu. Planul de teste respectă metodologia stabilită în Codul privind racordarea în ceea ce privește capacitatea testată corespunzătoare. În cazul instalațiilor USS care nu fac obiectul Codului privind racordarea, planul de teste se elaborează cu respectarea prevederilor din legislația națională.

186. Pe parcursul efectuării testelor, OST, OSD, USS, furnizorii de servicii de apărare și furnizorii de servicii de restaurare nu pun în pericol siguranța în funcționare a sistemului de transport și a sistemului de transport interconectat. Testele se efectuează în așa fel încât să minimizeze impactul asupra utilizatorilor de sistem.

187. Testul este considerat reușit în cazul în care întrunește condițiile stabilite de OST în conformitate cu pct. 185. În cazul în care rezultatele unui test nu întrunesc condițiile respective, OST, OSD, USS, furnizorul de servicii de apărare și furnizorul de servicii de restaurare repetă testul.

Secțiunea 2

Testarea conformității capacităților modulelor de generare

188. Fiecare furnizor de servicii de restaurare care exploatează un modul de generare ce furnizează servicii de pornire fără sursă de tensiune din sistem efectuează un test privind capacitatea de pornire fără sursă de tensiune din sistem cel puțin o dată la trei ani, în conformitate cu cerințele prevăzute la pct. 133 din Codul privind racordarea.

189. Fiecare furnizor de servicii care exploatează un modul de generare ce furnizează un serviciu de resincronizare rapidă efectuează un test privind izolarea pe servicii proprii după orice modificări ale echipamentelor care au un impact asupra capacității de funcționare izolată pe servicii proprii sau după două încercări nereușite de izolare pe servicii proprii în timpul funcționării reale, în conformitate cu cerințele prevăzute la pct. 134 din Codul privind racordarea.

Secțiunea 3

Testarea conformității locurilor de consum dispecerizabil

190. Fiecare furnizor de servicii de apărare care furnizează servicii de consum dispecerizabil efectuează un test privind modificarea consumului de energie electrică după două răspunsuri consecutive nereușite în timpul funcționării reale sau cel puțin o dată pe an, în conformitate cu cerințele prevăzute la pct. 321 din Codul privind racordarea.

191. Fiecare furnizor de servicii de apărare care furnizează servicii de consum dispecerizabil prin deconectarea consumului la scăderea frecvenței efectuează un test privind deconectarea consumului la scăderea frecvenței într-un termen care trebuie să fie stabilit la nivel național și în conformitate cu cerințele prevăzute la pct. 306 din Codul privind racordarea, pentru locurile de consum racordate la sistemul de transport sau în conformitate cu o metodologie similară definită de către OST pentru alte locuri de consum.

Secțiunea 4

Testarea conformității capacităților HVDC

192. Fiecare furnizor de servicii de restaurare care dispune de un sistem HVDC ce furnizează un serviciu de pornire fără sursă de tensiune din sistem efectuează un test privind capacitatea de pornire fără sursă de tensiune din sistem cel puțin o dată la trei ani, în conformitate cu cerințele prevăzute la punctul 545 din Codul privind racordarea.

Secțiunea 5

Testarea conformității releelor pentru deconectarea consumului la frecvență scăzută

193. OST și OSD efectuează testele privind releele pentru deconectarea consumului la scăderea frecvenței din cadrul instalațiilor sale, într-un termen care trebuie să fie stabilit la nivel național și în conformitate cu metodologia prevăzută la pct. 307 și 316 din Codul privind racordarea.

Secțiunea 6

Testarea sistemelor de comunicații

194. Fiecare OSD și USS identificați în conformitate cu pct. 95, OST, precum și fiecare furnizor de servicii de restaurare testează sistemele de comunicații prevăzute la secțiunea a 2-a titlul V cel puțin o dată pe an.

195. Fiecare OSD și USS identificați în conformitate cu pct. 95, OST, precum și fiecare furnizor de servicii de restaurare testează sursa de alimentare de rezervă a propriilor sisteme de comunicații cel puțin o dată la cinci ani.

196. OST, în consultare cu alți operatori ai sistemelor de transport, definește un plan de teste pentru testarea comunicării dintre aceștia.

Secțiunea 7

Testarea instrumentelor și a instalațiilor

197. OST testează capacitatea surselor de alimentare principale și de rezervă privind alimentarea cu energie electrică a camerei de comandă principale și a camerei de comandă de rezervă specificate la secțiunea a 3-a titlul V, cel puțin o dată pe an.

198. OST testează funcționalitatea instrumentelor și a instalațiilor critice prevăzute la pct. 81 - 83 secțiunea a 7-a cap. I titlul I Partea a 2-a din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport, cel puțin o dată la trei ani, testarea vizând atât instrumentele și instalațiile principale, cât și cele de rezervă. În cazul în care instrumentele și instalațiile respective implică OSD sau USS, aceste părți participă la teste.

199. OST testează capacitatea surselor de alimentare de rezervă de a furniza serviciile esențiale ale stațiilor electrice identificate ca fiind esențiale pentru procedurile din planul de restaurare, prevăzute la pct. 95, cel puțin o dată la cinci ani. În cazul stațiilor electrice din rețelele electrice de distribuție, testul este efectuat de OSD.

200. OST testează procedura de transfer a funcțiilor din camera de comandă principală în camera de comandă de rezervă, prevăzută la pct. 181, cel puțin o dată pe an.

CAPITOLUL II

Testarea conformității și examinarea periodică planului de apărare și a planului de restaurare

Secțiunea 1

Testarea conformității și examinarea periodică a planului de apărare

201. Fiecare OSD vizat de aplicarea deconectării consumului la scăderea frecvenței, prin intermediul instalațiilor sale, actualizează o dată pe an comunicarea transmisă operatorului de sistem notifikator prevăzut la subpct. 46.2. Comunicarea include valorile de frecvență la care este efectuată deconectarea consumului net și procentul de consum net deconectat la fiecare din aceste valori.

202. OST monitorizează implementarea corespunzătoare a deconectării consumului la scăderea frecvenței, pe baza comunicării scrise anuale, prevăzute la pct. 201 și pe baza detaliilor privind implementarea acțiunilor în raport cu instalațiile OST, dacă este cazul.

203. OST își examinează întregul plan de apărare cel puțin o dată la cinci ani, pentru a evalua eficacitatea acestuia. În cadrul examinării, OST ia în considerare cel puțin:

- 203.1. dezvoltarea și evoluția sistemului său de transport de la ultima examinare a planului de apărare sau de la elaborarea primei versiuni a planului de apărare;
- 203.2. capacitățile noilor echipamente din rețelele electrice de transport și din rețelele electrice de distribuție instalate de la ultima examinare planului de apărare sau de la elaborarea primei versiuni a planului de apărare;
- 203.3. USS desemnați la ultima examinare a planului de apărare sau la elaborarea primei versiuni a planului de apărare, capacitățile instalațiilor lor și serviciile relevante oferite;
- 203.4. testele efectuate și analiza incidentelor din sistemul de transport în conformitate cu pct. 199 din Liniile directoare privind operarea sistemului de transport; și
- 203.5. datele privind funcționarea sistemului de transport colectate în timpul funcționării normale și după o perturbare a funcționării sistemului de transport.

204. OST examinează măsurile relevante din planul de apărare în conformitate cu pct. 203 înainte de orice modificare importantă a configurației rețelei electrice de transport.

205. În cazul în care identifică necesitatea de a adapta planul de apărare, OST îl modifică și pune în aplicare aceste modificări, cu respectarea subpct. 11.3 și 11.4 și cu secțiunile 1 și 2 cap. I titlul II.

Secțiunea 2

Testarea conformității și examinarea periodică a planului de restaurare

206. OST examinează măsurile din planul de restaurare cu ajutorul unor teste de simulare computerizate, folosind datele de la OSD identificați în conformitate cu pct. 95 și de la furnizorii de servicii de restaurare, cel puțin o dată la cinci ani. OST definește aceste teste de simulare într-o procedură de testare dedicată care vizează cel puțin următoarele elemente:

206.1. traseul repunerii sub tensiune de către furnizorii de servicii de restaurare cu capacități de pornire fără sursă de tensiune din sistem sau cu capacități de funcționare în regim insularizat;

206.2. alimentarea cu energie electrică a principalelor elemente auxiliare ale modulelor de generare;

206.3. procesul de reconectare a consumului; și

206.4. procesul de resincronizare a rețelelor electrice care sunt în regim insularizat.

207. Suplimentar, în cazul în care OST consideră că acest lucru este necesar pentru eficacitatea planului de restaurare, OST efectuează testarea operațională a unor părți din planul de restaurare, în coordonare cu OSD identificați în conformitate cu pct. 95 și cu furnizorii de servicii de restaurare. OST stabilește testele operaționale în cauză în consultare cu OSD și cu furnizorii de servicii de restaurare, în cadrul unei proceduri de testare dedicate.

208. OST examinează planul de restaurare cel puțin o dată la cinci ani, pentru a evalua eficacitatea implementării lui.

209. OST examinează măsurile relevante din planul de restaurare în conformitate cu pct. 206 și examinează eficacitatea implementării acestor măsuri înainte de orice modificare importantă a configurației rețelei electrice.

210. În cazul în care identifică necesitatea de a adapta planul de restaurare, OST îl modifică și pune în aplicare aceste modificări în conformitate cu respectarea subpct. 11.3 și 11.4 și a secțiunilor a 1-a și a 2-a cap. I titlul III.

TITLUL VII

PUNEREA ÎN APLICARE

Secțiunea 1

Monitorizarea

211. În conformitate cu cadrul normativ al Comunității Energetice, ENTSO-E monitorizează implementarea prevederilor prezentului Cod sub aspectele prevăzute la pct. 212. Până la obținerea de către OST a statutului de membru cu drepturi depline al ENTSO-E datele necesare ENTSO-E în legătură cu

exercitarea funcției de monitorizare se colectează de către Secretariatul Comunității Energetice, iar OST este obligat să-i transmită Secretariatului Comunității Energetice datele corespunzătoare.

212. Monitorizarea de către ENTSO-E vizează, în special, următoarele aspecte:

- 212.1. identificarea eventualelor divergențe în ceea ce privește punerea în aplicare la nivel național a prezentului Cod în cazul elementelor prevăzute la pct. 11;
- 212.2. evaluarea coerenței planurilor de apărare și a planurilor de restaurare puse în aplicare de OST în conformitate cu secțiunea a 4-a titlul I;
- 212.3. pragurile peste care impactul acțiunilor unuia sau mai multor OST ale căror sisteme de transport sunt în stare de urgență, de colaps sau de restaurare este considerat semnificativ pentru alți operatori ai sistemelor de transport din regiunea de calcul al capacităților, în conformitate cu secțiunea a 4-a titlul I;
- 212.4. nivelul de armonizare a regulilor de suspendare și de restabilire a activităților de piață definite de către OST în conformitate cu pct. 146 și în scopul întocmirii de către ENTSO-E a raportului prevăzut la pct. 151;
- 212.5. nivelul de armonizare a regulilor privind decontarea dezechilibrelor și decontarea energiei de echilibrare în cazul suspendării activităților de piață, conform celor prevăzute la secțiunea a 5-a titlul IV.

213. După obținerea statutului de membru cu drepturi depline al ENTSO-E, OST prezintă ENTSO-E informațiile necesare pentru realizarea de către ultimul a funcției de monitorizare prevăzute la pct. 211.

214. În urma unei solicitări din partea ANRE în conformitate cu Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, OSD și entitățile prevăzute la pct. 165 prezintă OST informațiile stabilite într-o listă elaborată de ACER, cu excepția cazului în care ANRE, OST, Comitetul de Reglementare al Comunității Energetice sau ENTSO - E dispun de aceste informații, în virtutea exercitării atribuțiilor de monitorizare, astfel încât să fie evitată dublarea informațiilor colectate.

215. Toate clauzele relevante din contracte și din termenii și condițiile generale ale OST, ale OSD și ale USS legate de operarea sistemului de transport trebuie să corespundă prevederilor prezentului Cod. Contractele, termenii și condiții generale care nu corespund prevederilor prezentului Cod se modifică în modul corespunzător.

Anexă la Codul rețelelor electrice privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 645/2025

Caracteristicile schemei pentru deconectarea automată a consumului la scăderea frecvenței:

Parametru	Valori Zona Sincronă Europa Continentală	Unitatea de măsură
Nivel inițial obligatoriu pentru deconectarea consumului: Frecvența	49	Hz
Nivel inițial obligatoriu pentru deconectarea consumului: Consumul care trebuie deconectat	5	% din consumul total la nivel național
Nivel final obligatoriu pentru deconectarea consumului: Frecvența	48	Hz
Nivel final obligatoriu pentru deconectarea consumului: Consumul cumulativ care trebuie deconectat	45	% din consumul total la nivel național
Interval de implementare	± 7	% din consumul total la nivel național, la o anumită frecvență
Numărul minim de tranșe pentru a atinge nivelul final obligatoriu	6	Numărul de tranșe
Deconectare maximă a consumului pentru fiecare tranșă	10	% din consumul total la nivel național, per tranșă